

**МАДОУ «Детский сад №314 комбинированного вида»
Московского района города Казани**

**Утверждаю
Заведующий МАДОУ № 314
Левширбанова Е.Ю.**

314 нче балалар бакчасы тәрбиячесе

Камалеева Галия Зарифовныц

2022 – 2023 нче уку елына эш программасы

**Протокол педсовета № 1 от 31.08.2022г.
Приказ № 134/1 от 31.08.2022г.**

АҢЛАТМА ЯЗУЫ.

“Татарстан Республикасы халыклары телләре турында” Татарстан Республикасы Законында һәм Татарстан Республикасында башка телләргә саклау, өйрәнү һәм үстерү буенча Татарстан Республикасы дәүләт программасында мәктәпкәчә милли белем бирү өчен кирәкле шартлар булдыру каралган. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары белән кабул ителгән елларда мәгарифне үстерү стратегиясендә (30.12.2010, №1174) – мәктәпкәчә тәрбия һәм белем бирү учреждениеләре өчен рус телле балаларны татарчага өйрәтү программасы, укыту-методик комплекты (УМК) төзү бурычы куелды.

Балалар бакчасында татар теленә өйрәтү программасы (алга таба программа) “Мәктәпкәчә төп гомуми белем бирү программасы структурасына Федераль дәүләт таләпләре”нә (РФ Мәгариф һәм фән министрлыгының 23.11.2009 елда 655 нче карары нигезендә расланган) нигезләнеп төзелде.

Программа 4 яшьтән 7 яшькә кадәр булган рус телле балаларның татарча аралашырга өйрәтү эшчәнлекләренә эчтәлеген чагылдыра. Программа мәктәпкәчә яшьтәге баланың үсеш закончалыкларына, шәхси һәм эшлекле якин килү турындагы фундаменталь тикшеренүләргә, тел өйрәтү процессында методик стандарт итеп кабул ителгән коммуникатив технология принципларына (Л. С. Выготский, П. Я. Гальперин, В. В. Давыдов, Е. А. Пассов) чагылыш тапкан фәнни тикшеренүләргә, гамәли эшкәртмәләр һәм методик киңәшләргә, мәктәпкәчә мәгариф системасы эшчәнлеген ачыклаучы норматив хокукый актлар, нигезләмәләренә көйләнгән.

ПРОГРАММА.

Программа принциплары.

Коммуникативлык принцибы – балаларны татар теленә аралашу чарасы буларак куллануға әзерләүгә корылган. Телне фән буларак түгел, ә аралашу чарасы буларак өйрәтү.

Интеграция һәм дифференциация принцибы – һәр сөйләм төренә үз үзәнчәлеген исәпкә алу, тәрбияче сөйләмен техник чаралар ярдәмендә (аудио-, видеоозмада) тыңлау (аудирование), тел үзәнчәлекләрен төрле күнегүләрдә бирү, балаларның диалогик сөйләмен үстерү;

Күрсәтмәләлек принцибы – тел өйрәтүне көндәлек тормыштагы һәр төрле эшчәнлеккә бәйләп рәвештә, аларның тирә-юньне танып белүенең төп чарасы булып торган уен аша үткәрү;

Тел өйрәтү, тәрбия һәм үстерү бурычларының бер-берсе белән тыгыз бәйләнештә торышы ашыру принцибы;

Барлык белем бирү өлкәләрен берләштерү (интегральләштерү) принцибы: аралашу, танып-белү, социальләштерү, физик культура, сәламәтлек, хезмәт, иминлек, матур әдәбият, ижади сәнгать, музыка.

Дәвамчанлык принцибы – балалар бакчасы һәм башлангыч мәктәптә эзлеклелекне күздә тоту;

Белем бирүне комплекслы-тематик принципка корып оештыру;

Белем бирү эшчәнлегенең мотивлашкан булу принцибы - бала материалны үзгә өчен кызык булганда, үзенең шәхси ихтыяжларына туры килгәндә генә кабул итә һәм фикерли башлый. Телне өйрәтү процессында әкияти сюжетлар карау, кызыклы таныш геройлар (Акбай, Мияу) белән очрашу, уен элементларын куллану – тел материалын өйрәнүнең мотивлашкан булуын тәэмин итә. Телне аралашу, уен ситуацияләренә бәйләп өйрәнгәндә, балалар тел өйрәнүнең практик әһәмиятен тоялар, эмоциональ күтәренкелек туа һәм алар тел материалын бик теләп үзләштерәләр.

Белем бирү эшчәнлегенең дидактик принцибы - гадидән катлаулыга таба бару.

Индивидуальләштерү принцибы - тел өйрәткәндә социаль шәхес сыйфатларын үстерүне күздә тоту. Балаларның яшь үзгәнчәлекләрен исәпкә алу.

Татар телен өйрәтүдә кулланыла торган чаралар.

1. Эшчәнлек эшкәртмәләре, диагностик материаллар.
2. Тавышлы күрсәтмәләлек (һәр проект өчен аудиоязмалар, анимацион сюжетлар, мультфильмнар).
3. Картиналы һәм картиналы-дидактик күрсәтмәләлек(таратма һәм күрсәтмә рәсемнәр, җырлы-биюле уеннар, театр эшчәнлегенә өчен материаллар.
4. Символик, график күрсәтмәләлек (пиктограммалар).
5. Күләмле күрсәтмәләлек (макетлар, муляжлар, уенчыклар)
6. Интерактив уеннар.
7. Эш дәфтәрләре.

Эш төрләрә һәм формалары.

Программа бурычларын үтәүдә эш формаларының, практик гамәли алымнарның, чараларның әһәмияте зур. Төп эш төрләрә булып түбәндәгеләр тора:

1. Предметлар белән эш: тасвирлау, уенчык белән диалог төзү, уен һәм әкиятләрдә катнашу.
2. Рәсемнәр белән эш: тасвирлау, үстерешле диалог.
3. Сюжетлы-рольле уеннар;
4. Әйлән-бәйлән, җырлы-биюле уеннар өйрәнү (аудиоязмага таянып).
5. Театральләштерү, сәхнәләштерү (бармак театры, битлекләр, костюмнар, театр күрсәтү (әти-әниләргә, башка төркем балаларына).
6. Хәрәкәтле уеннар: туп белән уеннар, “Командир” уены, әйлән-бәйлән уен, зарядка уеннары.
7. Ижади һәм ситуатив уеннар: рольле уеннар, интервью, ситуатив күнегүләр.
8. Ситуатив, логик күнегүләргә ишетеп, аңлап эшләү.
9. Үстерелешле диалоглар (зурлар һәм яшьтәшләре белән үзара аралашу).
10. Аудиоязмалар тыңлау, кушылып әйтү, җырлау, кабатлау, ишеткән сүзне рәсемдә табып күрсәтү.
11. Анимацион сюжетлар, мультфильмнар карау.
12. Интерактив уеннар.

Татарча сөйләшәргә өйрәткәндә куелган минимум бурычлар.

Программа өч проектны һәм аларның төп максатларын һәм бурычларын үз эченә ала:

“Минем өем” проекты (4-5 яшь).

Максат: Татар теленә кызыксыну уяту, аралашу теләге тудыру.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгы булдыру, сөйләмдә активлаштыру.

2. Гади диалогта катнаша белү, хәтер, зиһен үстерү.

3. Бер – беренә тыңлау, ишетү сыйфатлары тәрбияләү.

“Уйный – уйный үсәбез” проекты (5-6 яшь).

Максат: Үзара һәм зурлар белән көндәлек тормышта татарча аралашуга чыгу.

Бурычлар: 1. Сүз байлыгын арттыру, сөйләм күнекмәләре формалаштыру.

2. Гади сорауларны аңлап җавап бирү, мөрәҗәгать итә белү, көндәлек яшәштә аралашу.

3. Өдөплө итеп кара-каршы сөйлөшө белү күнекмөлөрөн тәрбиялөү.

“Без инде хэзер зурлар, мөктөпкө илтө юллар” проекты (6-7 яшь).

Максат: Балаларның көнкүрөшкө, табигатькө, жәмгыятькө кагылышлы сүзлөр исэбенө сөйлөмнөрөн баету, сүз һәм сүзтезмөлөрне төрле ситуациялөрдө кулланышка кертү.

Бурычлар: 1. Сөйлөмне аралашу чарасы буларак камиллөштөрү, файдалана белү күнекмөлөрөнө өйрөтү.

2. Мөстөкыйль фикер йөртөргө, жавап бирергө күнектөрү, балада үзенең сөйлөме белән кызыксыну һәм сизгерлек уяту.

3. Сөйлөм әдөбе (сөрау, гөзер, мөрөжөгать итү, рэхмөт белдерү, исәнлөшү, сабуллашу) кагыйдөлөрөн камиллөштөрү.

Укыту методик комплектының эчтөлөгө.

Һәр проект түбөндөгөлөрне үз эченө ала:

- 1) тематик план;
- 2) эшчәнлек конспектлары;
- 3) балалар һәм эти-энилөр өчен эш дөфтөрлөрө;
- 4) аудиоязмалар;
- 5) анимацион күренешлөр;
- 6) күрсөтмө, таратма материаллар;
- 7) диагностик материаллар.

“Минем өөм” проекты. (4-5яшьлек балалар өчен)

Лексик минимум – якынча 62 сүз һәм сөйлөм үрнөклөрө.

Актив сүзлөр: эти, эни, кыз, малай, мин, исәнмесөз, сау булыгыз, исәнме, эт, пөси, әйө, юк, сау бул, әби, бабай, әйбөт, ипи, алма, сөт, чөй, рэхмөт, мө, тәмле, кил монда, утыр, бир, аша, эч, туп, зур, кечкенө, матур, курчак, куян, аю, хөллөр ничөк, уйна, пычрак, чиста, ю, бер, икө, өч, дүрт, биш (49 сүз)

Сөйлөм үрнөклөрө: утырыгыз, бу кем?, кем юк?, син кем?, кем анда?, басыгыз, ал, ничө? нинди? (13 сүз)

Проектның эчтөлөгө түбөндөгө темалардан төра:

- гаилө
- ашамлыклар

- уенчыклар
- саннар

Атна дэвамында 20 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сузләр	Сөйләм урнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Гаилә – 18 сәгать (1-18)		
эти эни малай кыз мин исәнмесез сау булыгыз исәнме эт песи	-Бу кем? -Эти (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Кем юк? -Эти (эни, бабай, эби, малай, кыз). -Исәнмесез. -Син кем? -Мин Коля (Оля). -Мин малай. -Сау булыгыз! -Исәнме, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай, Мияу, Акбай). -Сау бул, эни (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Кем анда? -Мин песи. Мин Мияу. -Кил монда. -Мин эт. Мин Акбай.	Аудиоязма №1-23 Дәфтәрдә эш №1-4 Мультфильмнар: 1. “Әйдәгез, дуслашыйк” 2. “Качышлы уйныйбыз” 3. “Шалкан”

<p>эйе юк сау бул</p> <p>эби бабай</p> <p>эйбэт</p>	<p>-Кил монда.</p> <p>-Син Коля? -Эйе, Коля. -Син малай (кыз)? -Эйе (юк).</p> <p>-Эти? (эни, бабай, эби, кыз, малай). -Эйе. -Эни? (эти, бабай, эби, кыз, малай). -Юк.</p> <p>-Малай? -Юк, кыз. -Кыз? -Эйе, кыз.</p> <p>-Хэлләр ничек? -Эйбэт.</p>	
<p>Ашамлыklar – 12 сэгать (19-30)</p>		
<p>ипи мә рәхмәт</p> <p>алма сөт чәй</p> <p>тәмле кил монда</p>	<p>-Мә, ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт, эби.</p> <p>-Коля, мә ипи (алма, сөт, чәй). -Рәхмәт.</p> <p>-Мияу, кил монда. Утыр. (Акбай, Коля, Оля)</p>	<p>Аудиоязма №24-39</p> <p>Дәфтәрдә эш №5-10 Мультифильмнар: 1. “Тәмле” кибетендә” 2. “Азат кунак чакыра”</p>

<p>уыр</p> <p>аша</p> <p>эч</p>	<p>-Оля, кил монда. Мэ ипи (алма, сөт, чэй). Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле (ме)?</p> <p>-Ипи (алма, сөт, чэй) тэмле. Рэхмэт.</p> <p>-Мэ, тэмле алма (ипи).</p> <p>-Мэ, ипи (алма) аша.</p> <p>-Мэ, сөт (чэй) эч.</p>	
<p>Уенчыклар – 18 сэгаты (31-48)</p>		
<p>туп</p> <p>бир</p> <p>зур кечкенэ</p> <p>матур курчак</p> <p>куян аю уйна</p>	<p>- Бу нэрсэ?</p> <p>- Туп (курчак, куян, аю).</p> <p>-Курчак (туп, куян, аю) бир.</p> <p>-Мэ, курчак (туп, куян, аю).</p> <p>-Бу нэрсэ?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп) зур (матур, кечкенэ, айбэт).</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) нинди?</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) зур (кечкенэ, матур, айбэт).</p> <p>-Аю (курчак, куян, туп)?</p> <p>-Әйе.</p> <p>-Курчак (аю, куян, туп)?</p> <p>-Юк.</p>	<p>Аудиоязма №40-53</p> <p>Дәфтәрдә эш №11-13</p> <p>Мультфильмнар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Паркка сәяхәт” 2. “Уенчыклар үпкәлөгән” 3. “Күңелле уеннар” 4. “Акбай һәм Мияу мажаралары”

ю	<p>-Бу нәрсә? -Аю (курчак, куян, туп). -Мә, аю (курчак, куян, туп). Уйна.</p> <p>-Коля, кил монда. Уйна. -Оля, кил монда. Уйна.</p> <p>- Аю (курчак, куян, туп) бир. - Аю (курчак, куян, туп) нинди? - Аю (курчак, куян, туп) зур. - Аю (курчак, куян, туп) кечкенә.</p> <p>- Мә, зур аю (курчак, куян, туп). - Мә, кечкенә аю (курчак, куян, туп). -Аю (курчак, куян), кил монда. Аша (утыр, эч, уйна).</p>	
хәлләр ничек?	<p>-Коля (Оля), аю (курчак, куян, туп) ю.</p>	
пычрак чиста	<p>- Исәнме, Мияу! - Исәнме, Акбай! - Хәлләр ничек? - Әйбәт.</p> <p>-Туп (курчак, куян, аю) нинди? -Туп (курчак, куян, аю) пычрак (чиста). -Туп ю. -Туп чиста? - Юк, туп пычрак. (Әйе, туп чиста).</p>	

	Ю, ю, ю – туп (курчак, аю, куян) ю.	
Саннар - 6 сэгать (49-54)		
бер ике өч дүрт биш	<p>-Ничэ? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) алма.</p> <p>-Ничэ малай? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) малай. -Ничэ кыз? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) кыз.</p> <p>-Өч? -Юк. -Ике? -Әйе.</p> <p>-Ничэ аю (туп, курчак, куян)? -Бер (ике, өч, дүрт, биш) аю.</p>	<p>Аудиоязма №54-60 Дәфтәрдә эш №14 Мультфильм: 1. “Уйный-уйный санийбыз”</p>
Кабатлау - 6 сэгать (55-60)		
		<p>Аудиоязма №25 Дәфтәрдә эш №61-64 Мультфильм: 1. “Күцелле ял итәбез”</p>

“Уйный – уйный үсөбөз” проекты. (5-6 яшьлек балалар өчен)

Актив сүзләр: кишер, нинди, баллы, ничә, суган, бәрәңге, алты, жиде, сигез, тугыз, ун, кыяр, кәбестә, кызыл, сары, яшел, кирәк, юа, нәрсә кирәк, аш, ботка, кашык, тәлинка, чынаяк, зәңгәр, күлмәк, чалбар, ки, сал, йокла, бит, кул, өстәл, урындык, карават, яратам, бар (38 сүз)

Сөйләм үрнәкләре: бу нәрсә?, хәерле көн, нәрсә бар? күп (7 сүз).

Проектның эчтәлегенә түбәндәге темалардан тора:

- яшелчәләр
- ашамлыклар
- савыт- саба
- киёмнәр
- шәхси гигиена
- өй җиһазлары
- бәйрәм “Туган көн”
- бәйрәм “Сабан туй”
- Уртанчылар төркемендәге темалар(гаилә, ашамлыклар, уенчыклар, саннар) ел дәвамында кабатлана.

Атнага 25 шәр минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план.

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
Кабатлау – 3 сәгать (1-3)		
	“Минем өем” проекты буенча	Аудиоязма №1 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: 1. “Шалкан”

Яшелчэлэр – 21 сэгать (4-24)

кишер	<p>-Бу нәрсә? -Кишер. -Мә, кишер.</p>	<p>Аудиоязма №2-24 Дәфтәрдә эш №2-6</p>
баллы	<p>-Нинди кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)?</p>	<p>Мультфильмнар: 1. “Баллы кишер” 2. “Уйный-уйный эшлибез” 3. “Юл мажаралары” 4. “Кем эшләми, шул ашамый”</p>
ничә	<p>-Зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p>	
суган бәрәңге	<p>-Мә, зур (кечкенә) кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p>	
кыяр	<p>-Рәхмәт.</p>	
кәбестә		
нинди	<p>-Зур кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p>	
алты	<p>-Кечкенә кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p>	
жиде	<p>-Чиста кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p>	
сигез	<p>-Пычрак кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр)</p>	
тугыз		
ун	<p>-Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) нинди? -Кишер (суган, бәрәңге, кәбестә, кыяр) тәмле, зур</p>	

(кечкенә), матур, чиста
(пычрак)

Кишер баллы.

Алма баллы.

-Мә кишер(алма), аша.

Баллы?

-Әйе, баллы. Рәхмәт.

-Ничә кишер (суган,
бәрәңге, кәбестә, кыяр)?

Сана.

-Ике (1-10) кишер (суган,
бәрәңге, кәбестә, кыяр)

-Оля, кил монда. Мә, ике
(1-10) кишер (суган,
бәрәңге, кәбестә, кыяр)

-Ике (1-10) кишер (суган,
бәрәңге, кәбестә, кыяр)

-Оля, кыяр (суган,
бәрәңге, кәбестә, кишер)
бир.

-Мә, кыяр (суган, бәрәңге,
кәбестә, кишер).

-Рәхмәт.

-Коля, (1-10) кәбестә
(суган, бәрәңге, кишер,
кыяр) бир.

кызыл
сары

яшел

нәрсә кирәк?

юа

-Мә, (1-10) кәбестә (суган,
бәрәңге, кишер, кыяр).

-Сау бул, Коля.

-Ничә кыяр (суган,
бәрәңге, кәбестә, кишер)?

-Бер (1-10) кыяр (суган,
бәрәңге, кәбестә, кишер).

-Кыяр (суган, бәрәңге,
кәбестә, кишер) пычрак.

-Бу туп.

-Туп (алма) нинди?

-Туп (алма) сары (кызыл,
яшел)

-Нинди туп (алма) юк?

-Кызыл (сары, яшел) туп
(алма) юк.

-Кишер (суган, бәрәңге,
кәбестә, кыяр) кирәк?

-Кирәк.

-Коля, нәрсә кирәк?

-Кыяр (суган, кишер,
бәрәңге, кәбестә) кирәк.

-Нинди кыяр?

-Яшел (тәмле, чиста)
кыяр.

	<p>-Кыяр (суган, кишер, бэрэңге, кэбестэ) пычрак.</p> <p>-Мэ, кыяр (суган, кишер, бэрэңге, кэбестэ) ю.</p> <p>-Оля кыяр (суган, кишер, бэрэңге, кэбестэ) юа.</p>	
Ашамлыктар – 6 сэгать (25-30)		
<p>аш ботка</p>	<p>тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй)</p> <p>-Нэрсэ кирэк?</p> <p>-Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) кирэк.</p> <p>-Нинди аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге)?</p> <p>-Тэмле аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге).</p> <p>-Мэ, аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) аша (эч).</p> <p>-Рэхмэт. Аш (ботка, сөт, ипи, чэй, кишер, кэбестэ, кыяр, бэрэңге) тэмле.</p>	<p>Аудиоязма №25-29</p> <p>Дэфтэрдэ эш №7, 8</p> <p>Мультфильм: 1. “Аш бүлмэсе”</p>
Савыт-саба - 6 сэгать (31-36)		

<p>кашык тэлинкэ чынаяк зэңгэр</p>	<p>-Кашык (тэлинкэ, чынаяк) бир. -Нинди кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -Зур (кечкенэ, сары, яшел, кызыл, зэңгэр). -Ничэ кашык (тэлинкэ, чынаяк)? -(1-10 га) кашык (тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, (1-10) кашык(тэлинкэ, чынаяк). -Мэ, кызыл (сары, яшел, зэңгэр). чынаяк (тэлинкэ, чынаяк).</p>	<p>Аудиоязма №30-37 Дэфтэрдэ эш №9, 10 Мультфильм: 1. “Өч аю” 2. “Чисталыкта - матурлык”</p>
<p>Киёмнэр - 6 сэгаты (37-42)</p>		
<p>күлмэк чалбар</p>	<p>яшел (кызыл, сары, зэңгэр) күлмэк (чалбар). чиста күлмэк (чалбар). матур күлмэк (чалбар). күлмэк (чалбар) юк. -Оля, күлмэк (чалбар) бир. -Нинди күлмэк (чалбар)? -Сары (кызыл, яшел, зэңгэр) күлмэк (чалбар). -Ничэ күлмэк (чалбар)? -Бер (1-10) күлмэк</p>	<p>Аудиоязма №38-43 Дэфтэрдэ эш №11, 12 Мультфильм: 1. “Киёмнэр кибетендэ” 2. “Шаян уенчыклар”</p>

ки сал йокла	(чалбар). -Курчак, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Оля, чалбар (күлмэк) бир. -Мә, чалбар (күлмэк). -Рәхмәт. Курчак, мә, чалбар (күлмэк) ки (сал). -Курчак, йокла.	
Шәхси гигиена – 3 сәгать (43-45)		
бит кул хәерле көн	-Хәерле көн. -Мә су, бит (кул) ю. -Бит (кул) чиста. -Бит (кул) чиста. -Әйе, бит (кул) чиста.	Аудиоязма № 43, 44-48 Эш дәфтәре №13, 14 Мультфильм 1. “Ни өчен киёмнәр югалган?”
Өй жиһазлары – 3 сәгать (46-48)		
өстәл урындык карават	-Зур (кечкенә) урындык (өстәл, карават). -Зур аю, мә зур карават (өстәл, урындык). -Кечкенә аю, мә кечкенә карават (өстәл, урындык). -Нәрсә кирәк? -Карават (өстәл, урындык)	Аудиоязма № 49 Эш дәфтәре №15 Мультфильм: 1. “Маша һәм өч аю”

	<p>кирэк. -Нинди карават? -Зур (кечкенә, сары, яшел, зәңгәр) карават. -Мә, зур карават. -Рәхмәт.</p>	
Бәйрәм “туган көн” – 9 сәгать (49-57)		
<p>яратам</p> <p>бар</p>	<p>-Мин алма (ипи, сөт, чәй, ботка, аш, кыяр, кәбестә, бәрәңге, кишер) яратам.</p> <p>-Мин Коля(ны) (Оля(ны) яратам.</p> <p>-Мин курчак(ны) (ая(ны), песи(не), эт(не), куян(ны) яратам.</p> <p>-Нәрсә бар? -Туп (курчак) бар. -Нәрсә юк? -Туп (курчак) юк. “Бар”, “Юк” сүзләрен кулланып “Гаилә”, “Яшелчә” “Уенчыклар” темаларын кабатлау. Диалогларны кабатлау. “Кибетле” уеннары.</p>	<p>Аудиоязма №50-60</p> <p>Эш дәфтәре №16-19</p> <p>Мультфильм: 1. “Туган көн” 2. ”Кем нәрсә ярата?”</p>
БӘЙРӘМ “САБАНТУЙ”- 3 СӘГӘТЬ (58-60)		
	Ел дэвамьнда өйрәнелгән	Аудиоязма №61-63

	сүзлэр, сөйлэм үрнэге кулланыла. “Гаилэ”, “Яшелчэ”, “Уенчыклар” темаларын кабатлау. “Кибетле” уеннары.	Мультфильм: 1. “Сабантуй бэйрәме”
--	---	--------------------------------------

“Без инде хэзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты.

6-7 яшьлек балалар (мәктәпкә эзерлек төркеме) өчен якынча 60 сүз һәм сөйләм үрнәкләре.

Актив сүзләр: син кем, хәерле көн, тычкан, бу кем? бу нәрсә? нишли?, йоклый, утыра, ашый, эчә, нишлисең?, ашыйм, эчәм, уйный, уйныйм, утырам, барам, кая барасың?, син нишлисең?, сикер, сикерәм, сикерә, йөгәрә, төлке, йөгәр, йөгәрәм, чәк-чәк, өчпочмак, яшь, бүре, керпе, тавык, этәч, үрдәк, чана, шуа, шуам, бие, бии, биим, ак, кара, жырла, жырлыйм, зур рәхмәт, китап укый, рәсем ясым, укыйм, дәфтәр, нәрсә яратасың?(пассив сүз)

Проектның эчтәлегенә уртанчылар, зурлар төркемендә өйрәнгән сүзләргә таянып аралашуга корылган. Атнага 30 ар минутлык 3 эшчәнлек оештырыла.

Тематик план

Актив сүзләр	Сөйләм үрнәге	Аудиоязма Эш дәфтәре Мультфильм
син кем?		Аудиоязма №1 - 2
хәерле көн	-Хәерле көн, Оля (Коля). -Хәерле көн, әни (әти, бабай, әби).	Аудиоязма №3 - 5 Дәфтәрдә эш №1 Мультфильм: “Мияу адашкан”

<p>тычкан</p> <p>бу кем?</p> <p>бу нәрсә?</p> <p>нишли? йоклый утыра</p> <p>ашый эчә</p> <p>нишлисең? ашыйм эчәм</p>	<p>-Песи нишли? -Песи йоклый.</p> <p>-Әни нишли? -Әни утыра.</p> <p>-Коля нишли? -Коля ашый (эчә).</p> <p>-Мияу, нишлисең? -Ашыйм. -Акбай, нишлисең? -Эчәм.</p>	<p>Аудиоязма №6 Дәфтәрдә эш №2</p> <p>Аудиоязма №7 - 8 Дәфтәрдә эш №3</p> <p>Мультфильм: "Аю баласы дөнья белән таныша"</p> <p>Аудиоязма №9 - 10 Дәфтәрдә эш №4</p> <p>Аудиоязма №11</p> <p>Мультфильм: "Батыр Мияу һәм куркак Куянкай"</p> <p>Аудиоязма №12 Дәфтәрдә эш №5</p> <p>Аудиоязма №13 - 14</p> <p>Мультфильм: "Тату гаилә"</p> <p>Аудиоязма №15</p>
--	---	--

<p>уйный уйныйм</p> <p>утырам</p>	<p>-Оля (Коля), нишлисең? -Уйныйм.</p>	<p>Аудиоязма №16 - 18</p> <p>Мультфильм: “Юмарт аю”</p> <p>Аудиоязма №19</p>
<p>барам кая барасың? син нишлисең?</p>	<p>-Кая барасың? -Кафега барам. -Син нишлисең? -Мин бэрэңге ашыйм (чэй эчэм, уйныйм, барам, утырам, йоклый)</p>	<p>Аудиоязма №20 Дэфэрдэ эш №6</p> <p>Мультфильм: “Кафега барабыз”</p> <p>Дэфтэрдэ эш №7</p>
<p>сикер-сикерэм</p> <p>сикерэ йөгерэ төлке</p>	<p>Туп, туп Матур туп. Сикер-сикер, Матур туп.</p> <p>Куян сикерэ (йөгерэ). Туп сикерэ. Песи сикерэ (йөгерэ). Төлке сикерэ (йөгерэ).</p>	<p>Аудиоязма №21-23</p> <p>Мультфильм: “Урманда күнелле уеннар”</p> <p>Аудиоязма №24 Дэфтэрдэ эш №8</p> <p>Аудиоязма №25-28</p>

<p>йөгөр-йөгөрэм</p> <p>чэк-чэк өчпочмак</p> <p>яшь</p> <p>бүре керпе</p> <p>тавык этэч</p> <p>үрдэк</p> <p>чана шуа</p>	<p>-Йөгөр! Син нишлисең? -Мин йөгөрэм.</p> <p>-Мин чэк-чэк ашыйм. -Мин өчпочмак ашыйм.</p> <p>-Сина ничэ яшь? -6 яшь.</p> <p>-Мин бүре. Мин зур, матур, чиста.</p> <p>Этэч зур, матур Тавык кечкенә, матур</p> <p>-Син кем? -Мин үрдэк.</p>	<p>Мультфильм: “Көчлеләр, кыюлар, житезләр”</p> <p>Аудиоязма №29-30 Дәфтәрдә эш №9</p> <p>Мультфильм: “Жәнлекләр спорт бәйрәмендә”</p> <p>Аудиоязма №31-32</p> <p>Аудиоязма №33-34 Дәфтәрдә эш №10</p> <p>Мультфильм: “Циркта”</p> <p>Аудиоязма №35 - 36 Дәфтәрдә эш №11</p> <p>Аудиоязма №37 - 38 Дәфтәрдә эш №12</p> <p>Мультфильм: “Шаян кошлар”</p>
--	---	---

<p>шуам</p>	<p>Куян чана шуа.</p>	<p>Аудиоязма №39 - 40</p>
<p>бие бии</p>	<p>Мин чана шуам.</p>	<p>Аудиоязма №41 Дәфтәрдә эш №13</p> <p>Мультфильм: “Урманда зур концерт”</p>
<p>биим</p>	<p>-Аю, әйдә, бие!</p>	<p>Аудиоязма №42 - 44 Дәфтәрдә эш №14</p>
<p>ак кара</p>	<p>Аудиоязма №45 - 46</p>	<p>Мультфильм: “Акбай туган көнгә барырга жыена”</p>
<p>жырла-жырлыйм</p>	<p>-Оля кызыл шар ярата? -Юк. -Оля яшел шар ярата? -Әйе, мин яшел шар яратам. -Син нишлисең? -Мин жырлыйм.</p>	<p>Аудиоязма №47 Дәфтәрдә эш №15</p> <p>Аудиоязма №45, 48 – 49</p> <p>Мультфильм: “Мияуның туган көне”</p> <p>Аудиоязма №50 Дәфтәрдә эш №16</p>

<p>зур рэхмэт</p> <p>китап укый</p> <p>рәсем ясыим</p> <p>укыйм</p> <p>дәфтәр</p>	<p>жырлыйбыз зур рэхмэт</p> <p>Кыз китап укый.</p> <p>рәсем ясыим-алма ясыим мәктәп</p> <p>-Кем укый. -Мин укыйм.</p> <p>бик тәмле</p>	<p>Аудиоязма №51 - 53 Дәфтәрдә эш №17</p> <p>Мультфильм: “Урман китапханәсендә”</p> <p>Аудиоязма №54 - 60 Дәфтәрдә эш №18</p> <p>Мультфильм “Уйный-уйный укыйбыз”</p> <p>Аудиоязма №61-63 Дәфтәрдә эш №19</p> <p>Мультфильм: “Урман мәктәбендә”</p> <p>Аудиоязма №64</p> <p>Мультфильм: “Теремкэй”</p> <p>Аудиоязма №65-66</p>
---	--	--

	<p>Терем-терем, теремкэй, Зур түгел, кечкенә. Теремкәйдә тычкан яши. Теремкәйдә куян яши. Теремкәйдә бүре яши. Теремкәйдә төлке яши. Теремкәйдә аю яши. Алар бик дус.</p> <p>-Кәжә кая? -Әнә, кәжә кәбестә ашый. Кәжә кәбестә ярата.</p> <p>-Мин ипи яратам. Песи, син нәрсә яратасың? -Мин сөт яратам. Сөт тәмле.</p> <p>-Мә, кәжә, ботка аша. -Юк, кәбестә яратам. Кәбестә тәмле.</p>	<p>Мультфильм: “Кем нәрсә ярата?”</p> <p>Аудиоязма №67 - 71 Дәфтәрдә эш №20</p>
--	---	---

**Уртанчылар төркеменең «Минем өем» укыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1.А4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, әби, әти, әни, малай, кыз.	Һәрберсе 1 данә
---	--	--------------------

	Зур уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. Кечкенә уенчыклар: курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина. курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина – пычрак уенчыклар.	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: «Куян өйгә керә, өйдә аю утыра». «Куян өйдән чыга, сабуллаша».	Һәрберсе 1 данә
	Рәсемнәр: 1 куян, 2 куян, 3 куян, 4 куян, 5 куян; 1 аю, 2 аю, 3 аю, 4 аю, 5 аю; 1 курчак, 2 курчак, 3 курчак, 4 курчак, 5 курчак; 1 туп, 2 туп, 3 туп, 4 туп, 5 туп; 1 машина, 2 машина, 3 машина, 4 машина, 5 машина; 1 песи, 2 песи, 3 песи, 4 песи, 5 песи; 1 эт, 2 эт, 3 эт, 4 эт, 5 эт.	Һәрберсе 1 данә
2.А3 форматында өй рәсеме.	Өй макеты	1 данә
3. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	«Минем гаилә» Бабай, эби, эти, эни, малай, кыз.	Һәрберсе 15 данә
	«Ашамлыклар» Ипи, алма, чәй, сөт.	Һәрберсе 15 данә
	«Уенчыклар» Курчак, куян, аю, туп, песи, эт, машина.	Һәрберсе 15 данә
4. Театр эшчәнлегә өчен атрибулар.	Битлекләр: бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, куян, аю, песи, эт.	Һәрберсе 15 данә

	Бармак уеннары өчен атрибутлар: бабай, эби, эти, эни, малай, кыз, эт Акбай, песи Мияу, аю, куян.	Һәрберсе 15 данә
--	--	------------------

**Зурлар төркеменен «Уйный-уйный үсәбез» укыту методик комплекты
буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1. Күрсәтмә рәсемнәр.	«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәр («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.	Һәрберсе 1 данә
	«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.	Һәрберсе 1 данә
	«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.	Һәрберсе 1 данә

	<p>«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Төсләр» Палитра: зәңгәр, кызыл, сары, яшел.</p>	Һәрберсе 1 данә
	<p>«Саннар» (1- 10)</p>	Һәрберсе 1 данә
2. Таратма рәсемнәр.	<p>«Минем гаилә» Малай, кыз рәсемнәре: («Курчакны киендер» уены. Кыз, малай өчен киёмнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), футболка, шорты, чалбар, сарафан - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 15 данә
	<p>«Уенчыклар» Зур уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә уенчыклар: курчак, туп, машина - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 15 данә
	<p>«Ашамлыклар» Аш, ботка, чәк-чәк, конфет, сок.</p>	Һәрберсе 15 данә
	<p>«Савыт-саба» Зур рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кашык, тәлинкә, чынаяк - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	Һәрберсе 15 данә

	<p>«Жиләк-жимешләр» Зур рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша. Кечкенә рәсемнәр: яшел алма, сары, кызыл, банан, апельсин, виноград, груша.</p>	<p>Һәрберсе 15 данә</p>
	<p>«Яшелчәләр» Зур рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә. Кечкенә рәсемнәр: кишер, бәрәңге, суган, кыяр, кәбестә.</p>	<p>Һәрберсе 15 данә</p>
	<p>«Киёмнәр» Зур рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: күлмәк (кызларныкы, малайларныкы), чалбар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	<p>Һәрберсе 15 данә</p>
	<p>«Өй жиһазлары» Зур рәсемнәр: карават, урындык, өстәл - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә). Кечкенә рәсемнәр: кровать, стул, стол - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).</p>	<p>Һәрберсе 15 данә</p>
3.Буяу өчен график рәсемнәр	<p>1 аю, 2 куян, 2 машина, 2 курчак, 3 бәрәңге, 4 кәбестә, 4 курчак, 5 песи, 6 алма, 6 кыяр, 7 туп, 7 бәрәңге, 8 кишер, 9 суган, 10 эт.</p>	<p>Һәрберсе 15 данә</p>
4.Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	<p>Битлекләр: кишер, суган, кыяр, бәрәңге, кәбестә, алма.</p>	<p>Һәрберсе 15 данә</p>
5. Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	<p>1.Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Өч аю»: эти аю, эни аю, бала аю. 2. Өстәл театры өчен атрибутлар (конус формасында): «Кем нәрсә ярата»: песи, эт, аю, куян, кәжә, этәч. өстәл (зур, уртача зурлыкта, кечкенә);</p>	<p>Һәрберсе 1 данә Һәрберсе 1 данә</p>

	урындык (зур, уртача зурлыкта, кечкенә); карават (зур, уртача зурлыкта, кечкенә).	
--	--	--

**Мәктәпкә эзерлек төркеменен «Без инде хәзер зурлар-мәктәпкә илтә юллар»
укуту методик комплекты буенча күрсәтмә, таратма материаллар.**

1.А 4 форматында күрсәтмә рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 1 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 1 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабй йоклый.	Һәрберсе 1 данә
2. А 5 форматында таратма рәсемнәр.	Үрдәк, бүре, этәч, тавык, зур тычкан, кечкенә тычкан, китап, альбом, клей, линейка, ручка, карандаш, пенал, дәфтәр, кофе, пицца, бәрәңге фри, өчпочмак.	Һәрберсе 15 данә
	Шарлар - (зәңгәр, кызыл, сары, яшел төсләрдә).	Һәрберсе 15 данә
	Сюжетлы рәсемнәр: куян чана шуа, аю чана шуа, бүре чана шуа, төлке чана шуа, үрдәк чана шуа, тавык чана шуа, тычкан чана шуа, төлке бии, керпе йоклый, бүре йөгәрә, төлке утыра, керпе уйный, аю йоклый, песи сөт эчә, эт ашый, төлке йөгәрә, куян	Һәрберсе 15 данә

	сикерә, тычкан ашый, этәч жырлый, кыз кул юа, малай китап укый, кыз китап укый, төлке китап укый, куян китап укый, эни кул юа, эти йоклый, малай утыра, кыз бит юа, эби утыра, бабай йоклый.	
8x10 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай.	Һәрберсе 15 данә
15x20 форматындагы пиктограммалар	Бии, йоклый, утыра, ашый, эчә, уйный, сикерә, йөгерә, укый, рәсем ясый, жырлый, чана шуа, мин, кыз, малай, эби, бабай, куян, төлке, песи, эт, аю, этәч, тавык, үрдәк, керпе, тычкан.	Һәрберсе 1 данә
4.Театр эшчәнлегә өчен атрибутлар.	Битлекләр: төлке, курчак, туп, тавык, этәч, бүре, керпе, үрдәк, тычкан, эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, шалкан. «Шалкан» өстәл театры атрибутлары: Эби, бабай, кыз, малай, эт, песи, эни, эти, тычкан, шалкан.	Һәрберсе 15 данә Һәрберсе 1 данә

**Аудиоязмалар.
(уртанчылар төркеме)**

Тема: “Минем гаиләм”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

- Здравствуйте, ребята! Исәнмесез, балалар! (пауза-3 секунд). Это мои лучшие друзья Акбай и Мияу.

Они очень добрые, весёлые помощники. Акбай и Мияу разговаривают по-другому, по-татарски.

Послушайте, как они здороваются друг с другом (хатын-кыз тавышы).

Акбай: Һау-Һау! Исәнме, Мияу!

Мияу: Мияу- мияу! Исәнме, Акбай!

2 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!** (*ур-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Әти** (*ур-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - **Әти** (*ур-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- **Әни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - **Әни** (*хатын-кыз тавышы*)

3 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ур-ат тавышы*)
- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Әти** (*ур-ат тавышы, пауза-3 секунд*) - **Әти** (*ур-ат тавышы, пауза-3 секунд*)
- **Әни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*) - **Әни** (*хатын-кыз тавышы*)

4 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ур-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Әти** (*ур-ат тавышы, пауза-6 секунд*) - **Әти** (*ур-ат тавышы, пауза-6 секунд*)
- **Әни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*) - **Әни** (*хатын-кыз тавышы*)

5 нче кисәк (1 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ур-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Әти-әти** (*ур-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- **Әни-әни** (*хатын-кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Малай, кыз”.

6 нчы кисәк (2 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ур-ат тавышы*)
- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- **Әти** (*ур-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- **Әни** (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- **Малай** (*малай тавышы, пауза-5 секунд*)

- Кыз (кыз тавышы)

7 нче кисэк (2 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Эти-эти** (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- **Эни-эни** (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- **Малай-малай** (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)

- **Кыз-кыз** (*кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

8 нче кисэк (4 нче тема).

Акбай белән Мияу: Исәнмесез, балалар! (*пауза-3 секунд*).

Балалар: Исәнмесез.

- **А вы знаете, как надо знакомиться друг с другом** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Я знаю. Я Акбай. Мин Акбай. Ты кто? Син кем? (*обращается к Мияу*).

Мияу: Я Мияу. Мин Мияу. Син кем?

Акбай: Мин Акбай. Син кем?

9 нчы кисэк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Малай тавышы: Мин Коля.

Кыз тавышы: Мин Оля.

10 нчы кисэк (4 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин эти (*ур-ат тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Мин эни (*хатын-кыз тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Мин малай (*малай тавышы жырлый, пауза-6 секунд*)
- Мин кыз (*кыз тавышы жырлый*)

Тема: “Әйдәгез, танышыйк”.

11 нче кисәк (5 нче тема).

-Ребята, послушайте, как здороваются Акбай и Мияу друг с другом.

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Исәнме, Акбай!

12 нче кисәк (5 нче тема).

- Слушай! Пой! (*ур-ат тавышы*)

- Тыңла! Жырла! (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Мин Мияу.

Тема: “Тату гаилә”.

13 нче кисәк (6 нчы тема).

Акбай: Исәнме, эни (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, эти (*пауза – 3 секунд*)

Акбай: Исәнме, малай (*пауза – 3 секунд*)

Мияу: Исәнме, кыз.

Тема: “Минем дуслар”.

14 нче кисәк (7 нче тема).

- Где наши друзья, Акбай и Мияу? (*хатын-кыз тавышы*).

Ишек шакыган тавыш.

Мияу: Мияу – мияу! (*пауза – 3 секунд*)

Тәрбияче: *Кем анда?*

Мияу: Мияу – мияу! Мин песи.

Мияу – мияу! Мин песи.

Ишек шакыган тавыш.

Акбай: һау-һау! *(пауза – 3 секунд)*

Тәрбияче: *Кем анда?*

Акбай: һау – һау! Мин эт.

Һау – һау! Мин эт *(пауза – 6 секунд)*

Тәрбияче: *Песи, кил монда! Эт, кил монда!*

Ишек ачылган тавыш.

Мияу: Исәнмесез! Мияу – мияу! Мин песи.

Акбай: Исәнмесез! һау – һау! Мин эт.

15 нче кисәк (7 нче тема).

- **Слушай! Пой!** *(ур-ат тавышы)*

- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Мияу-мияу. Мин песи *(хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд)*

- Мияу-мияу. Мин песи *(хатын-кыз тавышы жырлый, пауза – 6 секунд)*

- һау-һау. Мин эт *(ур-ат тавышы жырлый, пауза – 6 секунд)*

- һау-һау. Мин эт *(ур-ат тавышы жырлый)*

Тема: “Әйе.Юк.”

16 нчы кисәк (10 нчы тема).

- **Слушай!** *(ур-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Мин эти *(ур-ат тавышы, пауза – 3 секунд)*

- Мин эни *(хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд)*

- Мин малай *(малай тавышы, пауза – 3 секунд)*

- Мин кыз *(кыз тавышы, пауза – 3 секунд)*

- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

17 нче кисэк (10 нчы тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин эти (*ир-ат тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин эни (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин малай (*малай тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин кыз (*кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин Мияу. Мин песи (*хатын-кыз тавышы, пауза – 5 секунд*)
- Мин Акбай. Мин эт (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Кунак килгән”.

18 нче кисэк (13 нче тема).

- **К нам сегодня пришли гости. Мияу, ты хочешь узнать, кто это?** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Мияу-мияу, хочу.

Акбай(*күрсәткән рәсемнәрне атый*): Эби (*пауза-3 секунд*). Бабай.

19 нчы кисэк (13 нче тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин бабай (*ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин эби (*хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд*)
- Мин эби (*хатын-кыз тавышы*)

20 нче кисэк (13 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Мин бабай (*ур-ат тавышы, пауза –5 секунд*)
  - Мин бабай (*ур-ат тавышы, пауза –5 секунд*)
  - Мин эби (*хатын-кыз тавышы, пауза –5 секунд*)
  - Мин эби (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Безнең кунаклар”.

21 нче кисәк (16 нчы тема).

- Акбай и Мияу очень вежливые. При встрече они здороваются и друг у друга спрашивают “Как дела?” - “Хәлләр ничек?” (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

22 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак малай.

Бу бармак бабай,

Бу бармак эби,

Бу бармак эти,

Бу бармак эни,

Бу бармак кыз.

Тема: “Безнең кунаклар”.

23 нче кисәк (17 нче тема).

- Давайте, послушаем как Акбай и Мияу разговаривают при встрече (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Мияу, хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Тема: “Әби күчтәнәче”.

24 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исәнме, әби.

Әби (ипи күрсәтәп): Ипи (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Ипи.

25 нче кисәк (19 нчы тема).

Әби: Син кем?

Мияу: Мин Мияу.

Әби: Мияу, мә ипи.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бабай күчтәнәче”.

26 нчы кисәк (20 нче тема).

Бабай: Исәнмесез, балалар (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Исәнме, бабай.

Бабай(алма күрсәтәп): Алма (*пауза- 3 секунд*).

Балалар: Алма.

27 нче кисәк (20 нче тема).

Бабай: Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Бабай: Акбай, мә алма.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Сөт. Чэй”.

28 нче кисәк (22 нче тема).

- Наши друзья Акбай и Мияу угощаются. Давайте, спросим, что они пьют (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

- Акбай: Чэй.

- Мияу, бу нәрсә? (*хатын-кыз тавышы*)

- Мияу: Сөт.

29 нчы кисәк (22 нче тема).

- Слушай! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма (*ир-ат тавышы*)

30 нчы кисәк (22 нче тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)
- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Алма (*ир-ат тавышы*)

31 нче кисэк (22 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсэт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Сөт (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*)
- Чэй (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд*)
- Ипи (*хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд*)
- Алма (*ир-ат тавышы*)

Тема: “Дустыңны сыйла”.

32 нче кисэк (23 нче тема).

Акбай: Мияу, мә сөт.

Мияу: Акбай, мә ипи.

- **Акбай и Мияу друг друга угостили. А что они забыли сказать за угощение?** (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

Балалар: Спасибо.

- **Правильно, “Спасибо” – “Рэхмэт”.** Акбай, скажи “Рэхмэт” (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Рэхмэт. Мияу, скажи “Рэхмэт”.

Мияу: Рэхмэт.

Тема: “Песине сыйла”.

33 нче кисэк (25 нче тема).

- **Акбай здесь, а где же Мияу? Акбай позови, Мияу** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Мияу, иди сюда. Кил монда.

- **Мияу не идёт. Наверно не слышит. Давайте, вместе позовём** (*хатын-кыз тавышы*)

Бергә: Мияу, кил монда.

34 нче кисэк (25 нче тема).

- **Мияу проголодался. Давайте, его угостим вкусным молоком. Песи, мэ сөт. Сөт тэмлеме?** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Сөт тэмле, тэмле. Рэхмэт (*пауза-5 секунд*)

- **Акбай, мэ ипи. Ипи тэмлеме?** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Ипи тэмле, тэмле. Рэхмэт.

Тема: “Кунак сыйлау”.

35 нче кисэк (26 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Ипи тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Чэй тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-3 секунд*)

- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд*)

- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы*)

36 нчы кисэк (26 нчы тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- Ипи тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- Чэй тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Чэй тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5 секунд*)

- Алма тэмле-тэмле (*ир-ат тавышы, пауза-5секунд*)

- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)
- Сөт тэмле-тэмле (*хатын-кыз тавышы*)

37 нче кисэк (26 нчы тема).

- **Сегодня у нас Акбай в гостях. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул** (*хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд*)

Бергэ: Акбай, кил монда.

Акбай: Исэнмесез (*пауза-5 секунд*)

Балалар: Исэнме, Акбай. Хэллэр ничек?

Акбай: Эйбэт.

- **Акбай, садись. Утыр** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Акбай, утыр.

- **Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр** (*хатын-кыз тавышы пауза-5 секунд*)

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Кунакны ашат”.

38 нче кисэк (28 нче тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мэ, ипи аша** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Ипи тэмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мэ, алма аша** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Алма тэмле.

Тема: “Чэй табынында”.

39 нчы кисэк (29 нчы тема).

- **Мияу, кил монда, утыр. Мэ, сөт эч** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Сөт тэмле.

- **Акбай кил монда, утыр. Мэ, чэй эч** (*хатын-кыз тавышы*)

Мияу: Рэхмэт. Чэй тэмле.

Тема: “Уенчыклар”.

40 нчы кисәк (31 нче тема).

- Акбай и Мияу принесли “Чудесную коробку”. Давайте, посмотрим, что лежит в этой коробке

(хатын-кыз тавышы)

- Что это? Бу нәрсә? Акбай, бу нәрсә? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Туп.

- Мияу, бу нәрсә? *(хатын-кыз тавышы)*

Акбай: Туп.

Тема: “Зур – кечкенә”.

41 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп зур.

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп. Туп кечкенә.

42 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп, туп

Зур туп.

Туп, туп

Кечкенә туп.

43 нче кисәк (32 нче тема).

Уен.

Туп-туп,

Зур туп.

Сикер-сикер,

Зур туп.

Туп-туп,

Кечкенә туп.
Сикер-сикер,
Кечкенә туп.

Тема: Күнел ачу кичәсе “Туган көн”.

44 нче кисәк (33 нче тема).

- Сегодня у Акбай день рождения. Мы ему подарим большие и маленькие мячи. Его ещё нет. Он наверно готовится, наряжается. Давайте, позовём Акбай и посадим на красивый стул *(хатын-кыз тавышы, пауза-5 секунд)*

Бергә: Акбай, кил монда.

Акбай: Исәнмесез *(пауза-5 секунд)*

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

- Акбай, кил монда, утыр *(хатын-кыз тавышы)*

Мияу: Акбай, кил монда, утыр.

- Давайте, вместе предложим садиться. Акбай, утыр *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд)*

Балалар: Акбай, утыр.

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Курчак кунакка килгән”.

45 нче кисәк (34 нче тема).

- В волшебной коробке появилась новая игрушка. Давайте, посмотрим, что это? Бу нәрсә? Курчак.

Курчак *(хатын-кыз тавышы).*

46 нчы кисәк (34 нче тема).

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

Мин курчак.

Мин курчак.

Мин матур курчак.

Мин матур курчак *(Бала тавышы жыр итеп жырлый)*.

Тема: “Уйныйбыз”.

47 нче кисәк (38 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә куян әйләнә.

Әллә-лә, әллә-лә, карусель әйләнә,

Матур курчак әйләнә,

Зур-зур аю әйләнә,

Кечкенә куян әйләнә *(темп әкрен, 2 тапкыр кабатлана, балалар тавышы жырлай)*

Тема: “Мияуга бүләк”.

48 нче кисәк (40 нчы тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*

- Зур курчак *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд)*

- Кечкенә курчак *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд)*

- Зур куян *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд)*

- Кечкенә куян *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд)*

- Зур туп *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд)*

- Кечкенә туп *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд)*

- Зур аю *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд)*

- Кечкенә аю *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд)*

- Зур пәси *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд)*

- Кечкенә пәси *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд)*

- Зур эт *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд)*

- Кечкенә эт (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Уенчыклар кибете”.

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Аю бир.

Мияу: Нинди аю?

Акбай: Зур аю.

Мияу: Мә, зур аю.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Сау бул, Акбай.

Мияу: Сау бул, Мияу.

Тема: “Бүләкләр”.

50 нче кисәк (43 нче тема).

- **Какие красивые игрушки. Поиграем в интересную игру “Назови правильно - играй”, “уйна” . Бу нәрсә?** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Курчак.

- **Мә, курчак, уйна!** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Рәхмәт.

Тема: “Уйна”.

51 нче кисәк (44 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- **Туп матур, туп матур?** (*ир-ат тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

- **Әйе, әйе, туп матур** (*кыз тавышы жырлый, пауза-5 секунд*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Аю зур, аю зур? (*ир-ат тавышы жырлый*)

- Әйе, әйе, аю зур (*кыз тавышы жырлай*)

(2 тапкыр кабатлана)

- Бу курчак? Бу курчак? (*ир-ат тавышы жырлай*)

- Әйе, әйе, бу курчак (*кыз тавышы жырлай*)

(2 тапкыр кабатлана)

Тема: “Ю”.

52 нче кисәк (47 нче тема).

- После прогулки игрушки испачкались. Надо их помыть. Акбай, помой мячик. Туп ю. Попросите друг друга помыть игрушку (*ир-ат тавышы*).

53 нче кисәк (47 нче тема).

Уен.

Ю, ю, ю – туп ю.

Ю, ю, ю – машина ю.

Ю, ю, ю – курчак ю.

Ю, ю, ю – куян ю.

Ю, ю, ю – алма ю.

Ю, ю, ю – аю ю.

Ю, ю, ю – песи ю.

Ю, ю, ю – эт ю.

Тема: “Уйныйбыз да, санныйбыз да”.

54 нче кисәк (51 нче тема).

Уен.

Туп, туп, матур туп,

Сикер, сикер матур туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш,

Сикер, сикер, матур туп.

55 нче кисәк (51 нче тема).

- **Слушай!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*жырның темпы әкрен*).

56 нчы кисәк (51 нче тема).

- **Слушай!Пой!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*темп әкрен*)

Тема: “Уенчыклар”.

57 нче кисәк (52 нче тема).

(Жырлап әйтәләр)

Бер аю, ике аю, өч аю, дүрт аю, биш аю, зур аю (*ур-ат тавышы*)

Бер куян, ике куян, өч куян, дүрт куян, биш куян, кечкенә куян (*хатын-кыз тавышы*)

Бер эт, ике эт, өч эт, дүрт эт, биш эт, әйбәт эт (*ур-ат тавышы*)

Бер песи, ике песи, өч песи, дүрт песи, биш песи, матур песи (*хатын-кыз тавышы*)

Бер туп, ике туп, өч туп, дүрт туп, биш туп, чиста туп (*ур-ат тавышы*)

Тема: “Ничә уенчык?”

58 нче кисәк (53 нче тема).

- **Слушай!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)

59 нчы кисәк (53 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю.

Бер, ике, өч, дүрт, биш аю,

Зур аю, матур аю (*ир-ат тавышы*)

60 нчы кисәк (53 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай!

Акбай: Исәнме, Мияу!

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Мияу: Куян бир.

Акбай: Ничә куян?

Мияу: Ике.

Акбай: Мә, ике куян.

Мияу: Рәхмәт.

Акбай: Сау бул, Мияу!

Мияу: Сау бул, Акбай!

Тема: “Бергәләп уйныйбыз”.

61 нче кисәк (55 нче тема).

Бармак уены.

Исэнме, бабай.
Исэнме, эби.
Исэнме, эти.
Исэнме, эни.
Исэнме, малай.

Исэнме, бабай.
Исэнме, эби.
Исэнме, эти.
Исэнме, эни.
Исэнме, кыз.

Тема: “Кунак чакырабыз”.

62 нче кисэк (56 нчы тема).

Мияу: Исэнме, Акбай!

Акбай: Исэнме, Мияу!

Мияу: Акбай, кил монда. Утыр.

Акбай: Рэхмэт.

Мияу: Акбай, мә ипи, аша.

Акбай: Рэхмэт. Ипи тэмле.

Мияу: Сау бул, Акбай!

Акбай: Сау бул, Мияу!

Тема: “Бу өйдә кем яши?”

63 нче кисэк (59 нчы тема).

- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай.

-Мин бабай (*бабай тавышы*).

Монда яши эби.

-Мин эби (*эби тавышы*).

Монда яши эти.

-Мин эти (*эти тавышы*).

Монда яши эни.

-Мин эни (*эни тавышы*).

Монда яши малай.

-Мин малай (*малай тавышы*).

Монда яши кыз.

-Мин кыз (*кыз тавышы*).

Әйе шул, әйе шул.

Бу өй матур,

Бу өй зур (*бергә*)

Тема: “Без театр уйныйбыз”.

64нче кисәк (60 нче тема).

Татар халык бию көе (*балалар өчен яраклысы*)

**Аудиоязмалар.
(зурлар төркеме)**

Тема: “Минем өем”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

Жырлы – биюле уен “Минем өем”.

Бу өй матур,

Бу өй зур.

Монда яши бабай,

Мин бабай (*бабай тавышы*)
Монда яши эби.
Мин эби (*эби тавышы*)
Монда яши эти,
Мин эти (*эти тавышы*)
Монда яши эни.
Мин эни (*эни тавышы*)
Монда яши малай,
Мин малай (*малай тавышы*)
Монда яши кыз,
Мин кыз (*кыз тавышы*)
Әйе шул, әйе шул,
Бу өй матур,
Бу өй зур. (*бала тавышы жырлый*)

Тема: “Кишер үстерәбез”.

2 нче кисәк (4 нче тема).

- Зур кишер (*кыска пауза-5 секунд*).
- Кечкенә кишер (*кыска пауза-5 секунд*).
- Чиста кишер (*кыска пауза-5 секунд*).
- Пычрак кишер.

Тема: “Куян күчтәнәче”.

3 нче кисәк (5 нче тема).

Жыр.

Кишер, кишер,
Тәмле кишер.
Зур кишер,
Баллы кишер. (*бала тавышы жырлай*)

Тема: “Серле кэрзин”.

4 нче кисэк (7 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (пауза-10 секунд).

Тәрбияче: Кто-то стучится в дверь. Давайте спросим:

- Кто там? - Кем анда?

Балалар белән тәрбияче: Кем анда?

Акбай: һау-һау. Мин Акбай (пауза-6 секунд).

Балалар белән тәрбияче: Акбай, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (пауза-3 секунд).

Акбай: Исәнмесез, балалар (пауза-6 секунд).

Балалар: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

5 нче кисэк (7 нче тема).

Акбай: Мияу, кил монда. Кишер ал.

Мияу: Ничә кишер?

Акбай: Ике кишер.

Мияу: Рәхмәт.

Тема: “Бар матур бакча”.

6 нчы кисэк (9 нчы тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар безнең бакчабыз”.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп, биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле.

2) Бар матур бакча,

Анда алма үсә.

Менә шундый алма зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Алма, алма, кил эле,

Биеп, биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле.

3) Шофер, шофер, кил эле,

Биеп, биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле.

Тема: “Серле янчык”.

7 нче кисәк (10 нчы тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар (*пауза-10 секунд*)

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?*

Мияу, Акбай: Әйбәт.

- **Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Давайте, узнаем, что у них в мешочке** (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай (кишер күрсәтә): Бу нәрсә? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: *Кишер.*

Акбай: Кишер нинди? (*пауза-6 секунд*)

Тәрбияче белән балалар: *Кишер кечкенә.*

Акбай(суган күрсәтә): Бу нәрсә?

Мияу: Суган.

Мияу(бәрәңге күрсәтә): Бу нәрсә?

Акбай: Бәрәңге.

Тема: “Бар матур бакча”.

8 нче кисәк (12 нче тема).

Жырлы-биюле уен. “Бар матур бакча”.

1) Бар матур бакча,

Анда бәрәңге үсә.

Бәрәңге шундый зур,

Бәрәңге кечкенә.

Кушымта:

Бәрәңге, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда суган үсә.

Менә шундый суган зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

3) Бар матур бакча,

Анда кыяр үсә.

Менә шундый кыяр зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит эле.

4) Шофер, шофер, кил эле,

Биеп, биеп кит эле.

Эллә-лә, эллә-лә,

Биеп, биеп кит эле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Без хезмэт яратабыз”.

9 нчы кисәк (13 нче тема).

Мияу, Акбай: Исәнмесез, балалар *(пауза-10 секунд)*.

Балалар: Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу, Акбай: Әйбәт.

-Мияу и Акбай принесли волшебный мешочек. Узнайте на ощупь, что у них в мешочке *(хатын-кыз тавышы)*.

Акбай: Бу кишер?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу суган?

Мияу: Юк.

Акбай: Бу кәбестә?

Мияу: Әйе, кәбестә.

10 нчы кисәк (13 нче тема).

- Я назову количество овощей, а вы найдите рисунок, покажите, назовите *(хатын-кыз тавышы)*.

Мияу: Бер кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: Бер кәбестә.

Мияу: Өч кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: Өч кәбестә.

Мияу: Ике кәбестә *(пауза-10 секунд)*.

Бала: Ике кәбестә.

Мияу: Биш кәбестә.

Бала: Биш кәбестә.

11 нче кисәк (13 нче тема).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт.

Мияу: Акбай, кәбестә бир.

Акбай: Нинди кәбестә?

Мияу: Зур кәбестә.

Акбай: Ничә кәбестә?

Мияу: Бер кәбестә.

Акбай: Мә, бер кәбестә.

Мияу: Рәхмәт, Мияу. Сау бул.

Акбай: Сау бул, Акбай.

Тема: “Уйный-уйный эшлибез”.

12 нче кисәк (15 нче тема).

Жырлы-биюле уен.

1) Бар матур бакча,

Анда кишер үсә.

Менә шундый кишер зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кишер, кишер, кил әле,

Биеп-биеп кит әле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит әле.

2) Бар матур бакча,

Анда суган үсә.

Менә шундый суган зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Суган, суган, кил эле,

Биеп-биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит эле.

3) Бар матур бакча,

Анда кыяр үсә.

Менә шундый кыяр зур,

Менә шундый кечкенә.

Кушымта:

Кыяр, кыяр, кил эле,

Биеп-биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп-биеп кит эле.

4) Шофер, шофер, кил эле,

Биеп, биеп кит эле.

Әллә-лә, әллә-лә,

Биеп, биеп кит эле. *(бала тавышы жырлый)*

Тема: “Төсләр дөньясы”.

13 нче кисәк (16 нчы тема).

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар *(пауза-6 секунд)*.

Балалар: *Исәнме, Акбай. Исәнме, Мияу.*

Акбай, Мияу: Хәлләр ничек?

Балалар: *Әйбәт.*

13 нче (а) кисәк (16 нчы тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Туп.

Акбай: Туп нинди?

Мияу: Туп кызыл.

13 нче (б) кисэк (16 нчы тема).

Мияу: Бу нәрсә?

Акбай: Туп.

Мияу: Туп нинди?

Акбай: Туп сары.

14 нче кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*)

- Туп (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза*)

- Туп нинди? (*ир-ат тавышы*)

- Сары (*хатын-кыз тавышы*)

15 нче кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*).

- Туп сары (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

16 нчы кисэк (16 нчы тема).

- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)

- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Бу нәрсә? (*ир-ат тавышы*)

- Туп (*хатын-кыз тавышы*).

- Туп нинди? (*ир-ат тавышы*)

- Кызыл (*хатын-кыз тавышы*)

17 нче кисәк (16 нчы тема).

- **Слушай! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу туп (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый*) .
- Туп кызыл (*хатын-кыз тавышы, балалар кабатлый*).

18 нче кисәк (16 нчы тема).

Жыр.

Туп, туп, кызыл туп.

Сикер, сикер, кызыл туп.

Туп, туп, сары туп.

Сикер, сикер, сары туп (*бала тавышы*).

19 нче кисәк (16 нчы тема).

Уен.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,

Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,

Сикер, сикер сары туп.

Тема: “Төсләр дөнъясы”.

20 нче кисәк (17 нче тема).

Жыр.

1)Туп, туп, кызыл туп,

Сикер, сикер, кызыл туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,
Сикер, сикер кызыл туп.

2)Туп, туп, сары туп,
Сикер, сикер, сары туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,
Сикер, сикер сары туп.

3)Туп, туп, яшел туп,
Сикер, сикер, яшел туп.

Бер, ике, өч, дүрт, биш, алты, жиде, сигез, тугыз, ун,
Сикер, сикер яшел туп.

Тема: “Яшелчә салаты”.

21 нче кисәк (19 нчы тема).

-Заяц хотел приготовить овощной салат. Давайте поможем выбрать овощи. Что нужно для салата?

Нәрсә кирәк? (*пауза-3 секунд*). **Кишер кирәк?** (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Кирәк.

-Суган кирәк? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Кирәк.

-Помидор кирәк? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Кирәк.

-Кыяр кирәк? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Кирәк.

-Кәбестә кирәк? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Кирәк.

-Бәрәңге кирәк? (*хатын-кыз тавышы*)

Акбай: Кирәк.

21 нче (а) кисәк (19 нчы тема).

- Слушай! Повтори! (*ир-ат тавышы*)

- Тыңла! Кабатла! (*хатын-кыз тавышы*)

- Кишер кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Суган кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Помидор кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Кыяр кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Кәбестә кирәк (*ир-ат тавышы, пауза -5 секунд*).
- Бәрәңге кирәк (*ир-ат тавышы*).

Тема: “Уйныйбыз да, җырлыйбыз да”.

22 нче кисәк (23 нче тема).

Балалар тавышы җырлый.

1. Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә айткәнче.

Битлексез бала: Кәбестә кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар җырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа кәбестә кирәк.

Музыка гына уйный.

2. Миңа кыяр кирәк,

Сиңа кыяр кирәк.

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә айткәнче.

Битлексез бала: Бәрәңге кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар җырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,

Сиңа бәрәңге кирәк.

Музыка гына уйный.

3. Миңа кыяр кирәк,
Сиңа кыяр кирәк.
Әйе шул, әйе шул,
Сиңа нәрсә кирәк?

Музыка гына уйный, түбәндәге сүзләргә әйткәнче.

Битлексез бала: Суган кирәк.

Кәбестә битлегә кигән бала белән битлексез бала куышалар, түгәрәктә балалар жырлап торалар:

Әйе шул, әйе шул,
Сиңа суган кирәк.

Музыка гына уйный.

22 нче (а) кисәк (23 нче тема) - шушы уенга сүзсез генә фонограмма.

23 нче кисәк (23 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

1. Әйдә, әйдә, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?
Кәрзиндә кызыл, сары,
Яшел, матур алма бар.
2. Әйдә, әйдә, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?
Кәрзиндә кыяр, суган,
Кәбестә бар, кишер бар.

Тема: “Уңыш бәйрәме”.

24 нче кисәк (24 нче тема).

Жыр.

Бабай, бабай әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар?

(балалар
сорый)

Кәрзиндә кызыл, сары,   *(бабай*
Яшел, матур алма бар.   *жҗавабы)*

Бабай, бабай әйт әле,   *(балалар*
Кәрзиндә нәрсә бар?   *сорый)*

Кәрзиндә кыяр, суган,   *бабай*
Кәбестә бар, кишер бар.   *жҗавабы)*

Тема: “Ашамлыклар”.

25 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- **Ипи** *(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*
- **Чәй** *(хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).*
- **Сөт** *(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*
- **Аш** *(хатын-кыз тавышы, пауза – 3 секунд).*
- **Ботка** *(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд).*

26 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- **Ипи** *(ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый).*
- **Чәй** *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый).*
- **Сөт** *(ир-ат тавышы, пауза -6 секунд, балалар кабатлый)*
- **Аш** *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, балалар кабатлый).*
- **Ботка** *(ир-ат тавышы, балалар кабатлый)*

27 нче кисәк (25 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла!Күрсэт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)

- Ипи – тэмле ипи (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*)

- Чэй – тэмле чэй (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*).

- Сөт – тэмле сөт(*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*)

- Аш – тэмле аш (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*).

- Ботка – тэмле ботка(*ир-ат тавышы, балалар таратма рәсемне күрсэтә, балалар кабатлый*).

28 нче кисәк (25 нче тема).

Жыр.

Без ашыйбыз тэмле аш,

Тэмле аш, тэмле аш.

Без ашыйбыз тэмле ботка,

Тэмле ботка, тэмле ботка.

Тема: “Кем нәрсә ярата?”.

29 нче кисәк (30 нче тема).

-Ребята, слушайте, сказку: “Кто что любит?”- “Кем, нәрсә ярата?”

Персонажлар: эт, песи, куян, аю.

Эт һәм песи, куян белән аюны очраталар.

Эт, песи: Син кем?

Аю: Мин аю.

Куян: Мин куян. Син кем?

Песи: Мин песи Мияу.

Эт: Мин эт Акбай.

Песи: Куян, син нәрсә яратасың?

Куян: Мин, кишер яратам.

Песи: Мә, куян, кишер аша.

Куян: Рәхмәт. Кишер тәмле. Мә, песи, кишер аша.

Песи: Юк-юк, мин сөт яратам, сөт тәмле.

Куян: Мә, сөт, эч.

Песи: Рәхмәт, сөт тәмле. Мә, аю, су эч.

Аю: Юк-юк, мин алма яратам, алма тәмле, баллы.

Песи: Монда алма күп, нинди алма кирәк?

Аю: Кызыл алма кирәк.

Песи сары алма бирә: Мә, кызыл алма.

Аю: Юк, бу сары алма, миңа ике кызыл алма кирәк.

Песи: Мә, ике кызыл алма, аша.

Аю: Рәхмәт.

Аю бер алманы ашый, икенче алманы эткә бирә: Мә, Акбай, алма аша.

Эт: Юк, мин аш, ботка яратам.

Аю: Мә, эт, ботка аша.

Эт: Рәхмәт, ботка тәмле.

Тема: “Туган көн”.

30 нчы кисәк (31 нче тема).

- **Скоро у Алии день рождение. Придут гости, нужна посуда: тарелка - тәлинкә, ложка – кашык**
(хатын-кыз тавышы).

- **Слушай!** (ир-ат тавышы)

- **Тыңла!** (хатын-кыз тавышы)

- Тәлинкә(ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд)

- Тәлинкә (хатын-кыз тавышы, пауза - 3 секунд)

- Кашык (ир-ат тавышы, пауза – 3 секунд)

- Кашык (хатын-кыз тавышы)

31 нче кисәк (31 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Тэлинкэ (*ир-ат тавышы, пауза - 6 секунд*)
- Кашык (*хатын-кыз тавышы*)

32 нче кисэк (31 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсэт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Тэлинкэ (*ир-ат тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык тэлинкэне күрсэтэлэр, балалар кабатлый*).
- Кашык (*хатын-кыз тавышы, пауза - 10 секунд, уенчык кашыкны күрсэтэлэр, балалар кабатлый*).

33 нче кисэк (31 нче тема).

Акбай: Мияу, кашык бир.

Мияу: Нинди кашык?

Акбай: Зур кашык. Кызыл кашык.

Мияу: Ничэ кашык?

Акбай: Ике кашык.

Мияу: Мә, ике кашык.

Акбай: Рэхмэт.

Тема: “Чэй табыны эзерлибез”.

34 нче кисэк (34 нче тема).

- Для гостей мы поставили на стол ложку-кашык, тарелку-тэлинкэ. А сегодня поставим чашку-чынаяк (*пауза-3 секунд*). **Чынаяк** (*хатын-кыз тавышы*).
- **Слушай!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза - 5 секунд*)
- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы*)

35 нче кисэк (34 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, тәрбияче чынаяк рәсемен күрсәтә, балалар кабатлый*).
- Чынаяк (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче чынаяк рәсемен күрсәтә, балалар кабатлый*).

36 нчы кисәк (34 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Чынаяк (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсәтә, балалар кабатлый*).
- Кашык (*хатын-кыз, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык кашык күрсәтә, балалар кабатлый*).
- Тәлинкә (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, таратма рәсем яки уенчык чынаяк күрсәтә, балалар кабатлый*).

Тема: “Төсле чынаяклар”.

37 нче кисәк (35 нче тема).

- **Посмотрите какая красивая, синяя чашка – зәңгәр чынаяк. Мә, зәңгәр чынаяк** (*хатын-кыз тавышы*).
- **Слушай!Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла!Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Зәңгәр – зәңгәр чынаяк,

Зәңгәр – зәңгәр чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Матур, чиста чынаяк.

Әйе шул, әйе шул,

Зәңгәр, зәңгәр чынаяк.

Тема: “Без киенәбез”.

38 нче кисәк (39 нчы тема).

Жыр.

Минем күлмэк матур, *(кыз тавышы)*
Синең күлмэк матур. *(малай тавышы)*
Әйе шул, әйе шул, *(икесе)*
Минем күлмэк матур. *(бергә)*
Минем чалбар матур, *(малай тавышы)*
Синең чалбар матур. *(кыз тавышы)*
Әйе шул, әйе шул, *(икесе)*
Минем чалбар матур. *(бергә)*

Тема: “Киенергә ярдәм ит”.

39 нчы кисәк (40 нчы тема).

-Акбай и Мияу принесли куклам новые наряды: чалбар, күлмэк. Кукле девочке предложим одеть платье, мальчику – брюки. “Курчак күлмэк ки”. “Курчак чалбар ки”*(пауза- 3 секунд)*. Әйдәгез, курчакны киендерәбез. Кукла, надень платье. Курчак, күлмэк ки *(пауза- 10 секунд)*. Курчак, чалбар ки *(пауза- 10 секунд, хатын-кыз тавышы)*.

- Слушай! *(ир-ат тавышы)*

- Тыңла! *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, чалбар ки *(ир-ат тавышы)*

- Курчак, чалбар ки *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка чалбар кидерә).*

- Курчак, күлмэк ки *(хатын-кыз тавышы)*

- Курчак, күлмэк ки *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмэк кидерә).*

Тема: “Алия йокларга жыена”.

40 нче кисәк (41нче тема).

-Куклам пора спать. Поможем снять платье и брюки. Курчак, күлмэк сал *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакка күлмәген салдыра)*. Курчак, чалбар сал *(хатын-кыз тавышы)*.

41 нче кисәк (41нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- Курчак, чалбар сал *(ир-ат тавышы)*
- Курчак, чалбар сал *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның чалбарын салдыра).*
- Курчак, күлмәк сал *(хатын-кыз тавышы)*
- Курчак, күлмәк сал *(хатын-кыз тавышы, тәрбияче күрсәтмә кәгазь курчакның күлмәген салдыра).*

42 нче кисәк (41 нче тема).

- **Слушай! Повтори! Выполни!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла! Кабатла! Үтә!** *(хатын-кыз тавышы)*
- Курчак, күлмәк сал *(ир-ат тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның күлмәген салдыралар).*
- Курчак, чалбар сал *(хатын-кыз тавышы, пауза-15 секунд, балалар кабатлый, таратма кәгазь курчакның чалбарын салдыралар).*

43 нче кисәк (41 нче тема).

Бишек жыры *(гадирәк сүзле булса, яхшы булыр иде)*

Тема: “Хәерле көн”

44 нче кисәк (43 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- Бу бит *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә).*
- Бу бит *(хатын-кыз тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның битен күрсәтә).*
- Бу кул *(ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә).*
- Бу кул *(хатын-кыз тавышы, тәрбияче курчакның кулын күрсәтә).*

45 нче кисәк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** *(ир-ат тавышы)*

- **Тыңла! Күрсәт! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бу бит (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең битен күрсәтәләр, кабатлыйлар*).
- Бу кул(*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар үзләренең кулын күрсәтәләр, кабатлыйлар*).

46 нчы кисәк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Күрсәт! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Мә су, бит ю (*ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтәләр, кабатлыйлар*).
- Мә су, кул ю (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар биремне имитация белән күрсәтәләр, кабатлыйлар*).

47 нче кисәк (43 нче тема).

- **Слушай! Покажи! Повтори!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Күрсәт! Кабатла!** (*хатын-кыз тавышы*)
- Бит чиста (*ир-ат тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыйлар, хәрәкәт белән күрсәтәләр*).
- Кул чиста (*хатын-кыз тавышы, пауза -10 секунд, балалар кабатлыйлар, хәрәкәт белән күрсәтәләр*).

48 нче кисәк (43, 44 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ир-ат тавышы*)
- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Мә су,

Бит, кулны ю.

Чиста су, чиста су,

Ю, ю,ю.

Тема: Өстәл театры “Өч аю”.

49 нчы кисәк (46 нчы тема).

- **Ребята, слушайте, сказку: “Три медведя”- “Өч аю”**

Персонажлар: өч аю.

Күренеш: Урман. Урмандагы өйдө өч аю яши.

В избушке на краю леса жили три медведя. Большого медведя звали Михаил Иванович. Он говорил грубым голосом. Медведицу звали Настасья Петровна. А маленького медвежонка звали Мишутка. Он говорил тоненьким голоском.

После ужина медведи собрались за круглым столом и дружно вели беседу.

Михаил Иванович садился за стол и грубым голосом говорил: **“Бу өстэл”**. Настасья Петровна не так громко: **“Бу өстэл”**. Маленький Мишутка говорил тоненьким голоском: **“Бу өстэл”**.

А потом Михаил Иванович поудобнее садился на стул и говорил: **“Бу урындык”**. Настасья Петровна говорила: **“Бу урындык”**. А маленький Мишутка увидел свой сломанный стульчик и спросил: **“Бу урындык?”**.

После обеда медведи шли в другую горницу. Там стояли три кровати.

Михаил Иванович грубым голосом говорил: **“Бу карават”**. Настасья Петровна говорила не так громко: **“Бу карават”**. А Мишутка-шалунишка показал на свою кровать и сказал: “Бу диван”. Михаил Иванович и Настасья Петровна его поправили: **“Бу карават”**.

Перед сном медведи желали друг-другу: “Спокойной ночи” и сладко засыпали.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

50 нче кисәк (49 нчы тема).

-Мияу и Акбай приглашают нас в магазин игрушек (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Исәнме, Мияу. Әйбәт. Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, яшел, матур туп.

Акбай: Ничә туп?

Мияу: Бер туп.

Акбай: Мә, бер туп.

Мияу: Рәхмәт. Сау бул, Акбай.

Акбай: Сау бул, Мияу.

51 нче кисәк (49 нчы тема).

-Дети, игрушки тоже хотят с нами поиграть в игру “Карусель”. Давайте поиграем (*хатын-кыз тавышы*).

- **Слушай! Пой!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Әллә-лә, әллә-лә,
Карусельләр әйләнә,
Матур курчак әйләнә.
Зур-зур аю әйләнә.

Тема: “Уенчыклар иленә сәяхәт”.

52 нче кисәк (50 нче тема).

- **Слушай! Пой!** (*ур-ат тавышы*)

- **Тыңла! Жырла!** (*хатын-кыз тавышы*)

Алиянең туган көненә
Без пешердек ак ипи.
Менә шундый ипи зур,
Менә шундый кечкенә,
Менә шундый тәмле,
Менә шундый баллы.
Әйе шул, әйе шул,
Әйе шул ипи тәмле.

Тема: “Уйнарга яратам”.

53 нче кисәк (52 нче тема).

-Ребята, к нам пришел красивый зайчик. Я очень его люблю: “яратам”. Вы тоже обнимите зайчика и скажите: “люблю” - “яратам” (*хатын-кыз тавышы*).

54 нче кисәк (52 нче тема).

- **Слушай!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- Яратам *(ир-ат тавышы, пауза-5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә).*
- Яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза- 5 секунд, тәрбияче нинди дә булса уенчыкны кочаклап күрсәтә).*

55 нче кисәк (52 нче тема).

- **Слушай!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- Яратам *(ир-ат тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар).*
- Яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд, балалар әйтә, парлашып кочаклашалар).*

56 нчы кисәк (52 нче тема).

- **Слушай!Покажи!Повтори!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла!Күрсәт!Кабатла!** *(хатын-кыз тавышы)*
- Мин алма яратам *(ир-ат тавышы, пауза-6 секунд, алманы күрсәтә, балалар әйтә).*
- Мин кыяр яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, кыярны күрсәтә, балалар әйтә).*
- Мин груша яратам *(хатын-кыз тавышы, пауза-6 секунд, грушаны күрсәтә, балалар әйтә).*
- Мин ипи яратам *(ир-ат тавышы, мандаринны күрсәтә, балалар әйтә).*

57 нче кисәк (52 нче тема).

- **Слушай! Пой!** *(ир-ат тавышы)*
- **Тыңла! Жырла!** *(хатын-кыз тавышы)*

Мин алма яратам,

Яратам, яратам.

Мин кыяр яратам,

Яратам, яратам.

Мин груша яратам,

Яратам, яратам.

Мин Коляны яратам,

Яратам, яратам.

Мин Оляны яратам.
Яратам, яратам.

Тема: “Син нәрсә яратасың?”.

58 нче кисәк (53 нче тема).

Жыр “Яратам”.

Яратам, яратам.

Курчак яратам.

Яратам, яратам.

Аю яратам.

Яратам, яратам.

Куян яратам.

Яратам, яратам.

Туп яратам.

Яратам, яратам.

Песи яратам.

Яратам, яратам.

Эт яратам.

Тема: “Уйный-уйный үсәбез”.

59 нчы кисәк (55 нче тема).

Әллә-лә, әллә-лә,

Карусельләр әйләнә.

Матур кызлар әйләнә,

Зур малайлар әйләнә.

Тема: “Нәрсә бар?”.

60 нчы кисәк (56 нчы тема).

- Әйт әле, әйт әле,

Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)

- Кәрзиндә алма бар,
Тәмле, тәмле алма бар.
Әйе шул, әйе шул,
Кызыл, кызыл алма бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Әйт әле, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кыяр бар,
Тәмле, тәмле кыяр бар.
Әйе шул, әйе шул,
Яшел, яшел кыяр бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Әйт әле, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кишер бар,
Тәмле, тәмле кишер бар.
Әйе шул, әйе шул,
Сары, сары кишер бар (*хатын-кыз тавышы*)
- Әйт әле, әйт әле,
Кәрзиндә нәрсә бар? (*ир-ат тавышы*)
- Кәрзиндә кәбестә бар,
Тәмле, тәмле кәбестә бар.
Әйе шул, әйе шул,
Зур, зур кәбестә бар (*хатын-кыз тавышы*)

Тема: “Сабантуйга әзерләнәбез”.

61 нче кисәк (58 нче тема).

- **Завтра праздник Сабантуй. Акбай и Мияу приглашают нас на праздник. Для праздника нужны подарки, призы. Предложите им свои игрушки (*хатын-кыз тавышы, пауза-10 секунд*)**

Балалар: *Исәнме, Мияу. Исәнме, Акбай.*

Акбай: *Исәнмесез, балалар.*

Мияу: *Исәнмесез, балалар.*

62 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

1. Карагыз, карагыз,
Сабантуйга барабыз.

Сабантуйга барабыз,
Уйнап бүләк алабыз.

2. Сабантуйга барабыз,
Сикерәбез, чабабыз.

Жырлап, биеп алабыз,
Уйнап бүләк алабыз.

Тема: “Күңелле Сабантуйга уеннары”.

63 нче кисәк (59 нчы тема).

Балалар башкаруында “Сабантуй” жыры.

АУДИОЯЗМАЛАР.

(мәктәпкә әзерлек төркеме)

Тема: “Әйдәгез, танышабыз”.

1 нче кисәк (1 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (озын пауза-20 секунд).

Тәрбияче: Син кем? Не отвечает. Интересно, кто же это? Дети, помогите мне. Наверное, хочет, чтобы спросили все вместе. Син кем?

Бергә: Син кем?

Тәрбияче: Молчат. Давайте, спросим погромче. Син кем?

Бергә: Син кем?

Мияу: Мин песи. Мин Мияу (озын пауза-10 секунд).

Тәрбияче: А-а, это наш друг Мияу, давайте, позовём его.

Бергә: Мияу, кил монда!

Ишек ачылган тавыш (кыска пауза-4 секунд).

Мияу керә: Исәнмесез (кыска пауза-4 секунд).

Балалар: Исәнме, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт (кыска пауза-3 секунд).

Балалар: Мияу, утыр.

Мияу: Рәхмәт.

2 нче кисәк (1 нче тема).

- Ребята, слушайте, как знакомятся Оля с Колей (ир-ат тавышы)

- Исәнме (кыз тавышы, кыска пауза)

- Исәнме (малай тавышы, кыска пауза)

- Син кем? (кыз тавышы, кыска пауза)

- Мин Коля. Син кем? (малай тавышы, кыска пауза)

- Мин Оля (кыз тавышы).

Тема: “Хәерле көн”.

3 нче кисәк (2 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (кыска пауза -5 секунд).

Бергә: Син кем?

Акбай: Мин эт, Акбай. һау-һау.

Мияу: Мин песи, Мияу. Мияу-Мияу (озын пауза-10 секунд).

Бергә: Акбай, кил монда.

Мияу, кил монда.

Акбай, Мияу: Исәнмесез, балалар (кыска пауза -5 секунд).

Балалар: Исәнмесез, Акбай, Мияу.

4 нче кисәк (2 нче тема) (телефоннан сөйләшү)

Акбай: Алло.

Мияу: Алло. Син кем?

Акбай: Мин Акбай.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәерле көн, Мияу. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт. Рәхмәт. Акбай, хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт. Рәхмәт. Сау бул, Мияу.

Мияу: Сау бул, Акбай.

5 нче кисәк (2 нче тема).

Жыр. “Хәерле көн”.

Хәерле көн, эти (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, эни (*хатын-кыз тавышы*).

Хәерле көн, бабай (*ир-ат тавышы*).

Хәерле көн, эби (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Син кем?”

6 нчы кисәк (4 нче тема).

- Акбай и Мияу тоже хотят играть с нами в сказку «Репка». Они должны хорошо запомнить ваши имена. Давайте, проверим. Акбай отвернётся, а вы по очереди будете подходить, и здороваться с ним. Акбай будет угадывать, кто это (*ир-ат тавышы*).

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Син кем? Оля?

Мияу: Юк, мин Мияу.

Тема: “Шалкан” әкиятен сәхнәләштерү.

7 нче кисәк (5 нче тема).

Акбай: Бу кем?

Мияу: Бу эти.

Акбай: Әйе, эти. Бу кем?

Мияу: Бу эни.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу кыз.

Акбай: Юк. Бу кем?

Мияу: Бу бабай.

Акбай: Эйе, бу бабай.

8 нче кисэк (5 нче тема).

- Ребята, слушайте. Спросите: **Это кто?-Бу кем?** (*ур-ат тавышы*)

- Исәнмесез (*эни тавышы, озын пауза-10 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу эни (*эни тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

- Исәнмесез (*эти тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу эти (*эти тавышы, кыска пауза-3 секунд*).

- Хәерле көн, мыр-р-р...(*песи тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу песи (*песи тавышы*)

- Хәлләр ничек? Р-р-р...(*эт тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу эт (*эт тавышы, кыска пауза-3 секунд*)

- Чи, чи чи. Исәнмесез (*тычкан тавышы, озын пауза-6 секунд*)

- (*балалар сорый*) ... Бу кем?

- Бу тычкан (*тычкан тавышы*).

Тема: “Бу нәрсә?”

9 нчы кисэк (7 нче тема).

- Ребята, мы с вами хорошо потрудились, вырастили большую репку. Молодцы. Теперь можно поиграть. Акбай и Мияу принесли нам игрушки. Давайте, спросим: **Это что? – Бу нәрсә?** (*ур-ат тавышы*).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Бу тычкан.

Акбай: Нинди тычкан?

Мияу: Кечкенә тычкан.

10 нчы кисәк (7 нче тема).

Акбай белән Мияу сатучы-сатып алучы рольларенда.

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай.

Акбай: Нәрсә кирәк?

Мияу: Туп кирәк.

Акбай: Нинди туп?

Мияу: Зур, матур туп.

Акбай: Мә, зур, матур туп.

Мияу: Рәхмәт. Саубул Акбай.

Акбай: Саубул, Мияу.

Тема: “Кем нишли?”

11 нче кисәк (8 нче тема).

- Ребята, слушайте вопрос, найдите соответствующую картинку и ответьте (*ир-ат тавышы*).

- Эти нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза -20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эти йоклый*).

- Әйе, эти йоклый (*хатын-кыз тавышы*).

- Эни нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: эни юа*).

- Әйе, эни юа (*хатын-кыз тавышы*).

- Кыз нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: кыз утыра*).

- Әйе, кыз утыра (*хатын-кыз тавышы*).

- Малай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: малай йоклай*).

- Әйе, малай йоклай (*хатын-кыз тавышы*).

- Әби нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, җавап бирәләр: әби юа*).

- Әйе, әби юа (*хатын-кыз тавышы*).

- Бабай нишли? (*ир-ат тавышы, озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, жавап бирәләр: бабай утыра*).

- Әйе, бабай утыра (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Дусларны сыйлыйбыз”.

12 нче кисәк (10 нчы тема).

Жыр. “Нишли?”

Нишли? Нишли?

Йоклый, йоклый.

Нишли? Нишли?

Утыра, утыра.

Нишли? Нишли?

Ашый, ашый.

Нишли? Нишли?

Эчә, эчә.

Тема: “Нишлисең?”

13 нче кисәк (11 нче тема).

Ребята, Акбай и Мияу угощаются. Мияу спрашивает: Акбай, что делаешь? – Нишлисең? (*ир-ат тавышы*)

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Кушаю. Ашыйм, ашыйм. Мияу, нишлисең?

Мияу: Пью. Эчәм, эчәм (*озын пауза*)

Тәрбияче: *Спросите, что делает Акбай?*

Бергә: Акбай, нишлисең?

Акбай: Ашыйм (*озын пауза*).

Тәрбияче: *Спросите, что делает Мияу?*

Бергә: Мияу, нишлисең?

Мияу: Эчәм.

Тема: “Нишлисең?” (телефоннан сөйлөшү)

14 нче кисәк (11 нче тема).

- Исәнме, хәерле көн, Оля (*малай тавышы*).
- Исәнме, хәерле көн. Син кем? (*кыз тавышы*).
- Мин Коля (*малай тавышы*).
- Хәлләр ничек, Коля? (*кыз тавышы*).
- Әйбәт. Хәлләр ничек, Оля? (*малай тавышы*).
- Әйбәт (*кыз тавышы*).
- Оля, нишлисең? (*малай тавышы*).
- Алма ашыйм. Коля, нишлисең? (*кыз тавышы*).
- Чәй эчәм (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

Тема: “Әйдәгез, уйныйбыз”.

15 нче кисәк (13 нче тема).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).
- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).
- Хәерле көн (*малай тавышы*).
- Хәерле көн (*кыз тавышы*).
- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).
- Әйбәт. Коля, хәлләр ничек? (*кыз тавышы*).
- Әйбәт (*малай тавышы*).
- Коля, нишлисең? (*кыз тавышы*).
- Ботка ашыйм. Син нишлисең? (*малай тавышы*).
- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).
- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).
- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Кунак килде”.

16 нчы кисәк (14 нче тема).

Ишек шакыган тавыш (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Кем анда?

Әби: Мин әби (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, кил монда.

Ишек ачылган тавыш (*кыска пауза-3 секунд*).

Әби: Исәнмесез, балалар (*озын пауза-10 секунд*).

Бергә: Исәнме, әби. Әби, хәлләр ничек?

Әби: Әйбәт, рәхмәт (*кыска пауза-4 секунд*).

- Предложите бабушке сесть на стул (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Әби, утыр.

- Әби нишлисең? (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Сижу - утырам. Утырам.

17 нче кисәк (14 нче тема).

- Бабушка ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Әби: Утырам.

- Мияу, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Утырам.

- Акбай, ты сидишь на стуле, как скажешь, что сидишь (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Утырам.

18 нче кисәк (14 нче тема).

Мияу: Әби, кил монда, утыр.

Әби: Рәхмәт.

Мияу: Әби, нишлисең?

Әби: Утырам.

Мияу: Әби, мә чэй, эч.

Әби: Рәхмәт, чэй тәмле.

Тема: “Кафега барабыз”.

19 нчы кисәк (16 нчы тема).

- Акбай и Мияу встретились по пути в кафе. Слушайте, как они разговаривали друг с другом (*хатын-кыз тавышы*).

Акбай: Исәнме, Мияу.

Мияу: Исәнме, Акбай. Хәлләр ничек?

Акбай: Әйбәт. Хәлләр ничек?

Мияу: Әйбәт.

Акбай: Мияу, куда идешь? Кая барасың?

Мияу: Иду в кафе. Кафега барам. Акбай, кая барасың?

Акбай: Кафега барам.

Тема: “Без кафеда” (телефоннан сөйләшү)

20 нче кисәк (17 нче тема).

- Слушайте, как Коля угощается в кафе. Из кафе звонит Оле. (*ир-ат тавышы*).

- Исәнме, Оля (*малай тавышы*).

- Исәнме, Коля (*кыз тавышы*).

- Хәлләр ничек? (*малай тавышы*).

- Әйбәт. Коля, син нишлисең? (*кыз тавышы*).

- Мин бәрәңге ашыйм (*малай тавышы*).

- Бәрәңге тәмлеме? (*кыз тавышы*).

- Әйе, бәрәңге тәмле. Оля, син нишлисең? (*малай тавышы*).

- Мин уйныйм (*кыз тавышы*).

- Сау бул, Оля (*малай тавышы*).

- Сау бул, Коля (*кыз тавышы*).

Тема: “Күңелле уеннар”.

21 нче кисәк (20 нче тема).

- У меня тоже есть рисунки, давайте их посмотрим (*клоун,ир-ат тавышы*).

- Зайчик прыгает. Куян сикерә. Сикерә (*озын пауза-20 секунд*).

- Зайчик бежит. Куян йөгерә. Йөгерә.

22 нче кисәк (20 нче тема).

- Слушай. Найди соответствующий рисунок (*ир-ат тавышы*)

-Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке утыра (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу керпе. Керпе кечкенә, матур. Керпе уйный (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу аю. Аю зур, матур. Аю йоклый (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу песи. Песи кечкенә, матур. Песи сөт эчә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу эт. Эт зур, матур. Эт ашый (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу кыз. Кыз кечкенә, матур. Кыз кул юа (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу куян. Куян кечкенә, матур. Куян сикерә (*озын пауза-20 секунд, балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

-Бу төлке. Төлке зур, матур. Төлке йөгерә (*балалар рәсемне таба, күрсәтә*).

23 нче кисәк (20 нче тема).

Жырлы-биюле уен “Әйдәгез, биибез”.

1) Бар монда зур төлке.

Зур төлке, матур төлке.

Төлке, төлке кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

2) Бар монда зур аю,

Зур аю, матур аю.

Аю, аю кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

3) Бар кечкенә куян,

Кечкенә, матур куян.

Куян, куян кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

4) Бар кечкенә керпе,

Кечкенә, матур керпе.

Керпе, керпе кил эле,

Биеп-биеп кит эле (2 тапкыр).

Тема: “Спорт бэйрэменэ эзерлэнэбез”.

24 нче кисэк (22 нче тема).

- Акбай и Мияу готовятся на спортивный праздник. Мияу, кая барасың? (ир-ат тавышы)

Мияу: Спорт бэйрэменэ барам.

- Акбай, кая барасың? (ир-ат тавышы).

Акбай: Спорт бэйрэменэ барам.

Мияу: Акбай, сикер! Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин сикерэм. Мияу, беги! Мияу, йөгер! Мияу, йөгер! Мияу, син нишлисең?

Мияу: Я бегу. Мин йөгерэм. Йөгерэм.

Тема: “Бэйрэмгэ барабыз”.

25 нче кисэк (23 нче тема).

- Акбай и Мияу собрались в Казань. Покупают в кассе билет (хатын-кыз тавышы)

Мияу: Акбай, билет бир эле.

Акбай: Кая барасың?

Мияу: Казанга барам.

Акбай: Мә, билет.

Мияу: Рэхмэт.

- Мы с вами тоже поедem в город Казань. Спросите, у кассира билет (хатын-кыз тавышы)

26 нчы кисэк (23 нче тема).

- Мы проезжаем заповедную зону. Тут обитают дикие животные, которые охраняются (кыска пауза, ир-ат тавышы)

- Ребята, скажите, кого вы видите? Что они делают? (ир-ат тавышы)

27 нче кисэк (23 нче тема).

- Остановка для отдыха. Здесь можно поесть и попить (кыска пауза, ир-ат тавышы)

Акбай: Мин өчпочмак ашыйм. Син нишлисең?

Мияу: Мин чэк-чэк ашыйм.

28 нче кисэк (23 нче тема).

Жыр.

Мин барам, барам, барам,

Казанга барам, барам.

Әйе шул, әйе шул,

Казанга барам, барам.

Тема: “Казанда спорт бәйрәме”.

29 нчы кисэк (25 нче тема).

- **Исәнме, мин корреспондент. Син кем?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: Исәнмесез. Мин Акбай.

- **Сиңа ничә яшь?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: 6 яшь.

- **Син нишлисең?** *(хатын-кыз тавышы).*

Акбай: Мин сикерәм.

- **Рәхмәт** *(хатын-кыз тавышы).*

- **Исәнме, мин корреспондент. Син кем?** *(хатын-кыз тавышы).*

Мияу: Исәнмесез. Мин Мияу.

- **Сиңа ничә яшь?** *(хатын-кыз тавышы).*

Мияу: 6 яшь.

- **Син нишлисең?** *(хатын-кыз тавышы).*

Мияу: Мин йөгерәм.

- **Рәхмәт** *(хатын-кыз тавышы).*

30 нчы кисэк (25 нче тема).

(Физминутка үткәрер өчен дәрәстле музыкага әжырланса, яхшы булыр иде)

Әй, нәниләр, нәниләр

Ардык без, дип әйтмиләр.

Аякларын күтәрәп,

Матур итеп атлыйлар.
Хэзер барабыз алга
Егылмыйча, син атла.
1,2,3,4,5.
Хэзер барабыз артка
Егылмыйча, син атла.
6,7,8,9,10.
Егылмыйча, син атла.
1,2,3,4,5.
Хэзер барабыз артка
Егылмыйча, син атла.
6,7,8,9,10.

Тема: “Безнең дуслар”.

31 нче кисәк (28 нче тема).

- Ребята, к нам из цирка пришли домашние птицы. Давайте, с ними познакомимся (*хатын-кыз тавышы, кыска пауза*).

Әтәч тавышы: Кикрикүк. Әтәч. Әтәч. Әтәч (*озын пауза-бсекунд*).

Бергә: Әтәч. Әтәч. Әтәч.

Тавык тавышы: Ко-ко-ко. Тавык. Тавык. Тавык (*озын пауза -6 секунд*).

Бергә: Тавык. Тавык. Тавык.

32 нче кисәк (28 нче тема).

Жыр.

1)Бар монда зур әтәч,

Зур әтәч, матур әтәч.

Әтәч, әтәч кил әле,

Биеп, биеп кит әле (2 тапкыр).

2)Бар кечкенә тавык,

Кечкенә, матур тавык.

**Тавык, тавык кил эле,
Биеп, биеп кит эле (2 тапкыр).**

Тема: “Үрдәк дусларын тапты”.

33 нче кисәк (29 нчы тема).

Ишек шакыган тавыш (кыска пауза-6 секунд).

Бергә: Кем анда?

Үрдәк: Бак-бак, мин (кыска пауза-6 секунд).

Бергә: Кил монда.

Ишек ачылган тавыш (кыска пауза-3 секунд).

Үрдәк: Исәнмесез (кыска пауза-6 секунд).

Бергә: Исәнмесез. Син кем?

Үрдәк: Мин үрдәк. Мин үрдәк. Үрдәк.

34 нче кисәк (29 нчы тема).

Үрдәк: Бак-бак. Хозяин цирка ищет своих зверей, птиц. Отправил меня за ними.

- Утка долго шла проголодалась, давайте, угостим. Үрдәк, кил монда, утыр. Мә, ботка аша (хатын-кыз тавышы).

Үрдәк: Бак-бак. Рәхмәт, ботка тәмле.

- Давайте, позовем зверей, птиц и угостим их тоже (хатын-кыз тавышы).

Тема: “Акбай чана шуа”.

35 нче кисәк (31 нче тема).

-Слушайте, как будет санки по-татарски (ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд).

-Бу чана (ир-ат тавышы, пауза-3 секунд, тәрбияче куяның чанасын күрсәтә)

-Бу чана (кыска пауза-3 секунд). Повторите (кыска пауза-3 секунд). Бу чана (ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый)

-Бу чана (ир-ат тавышы, пауза- 6 секунд, балалар кабатлый)

-Слушайте (кыска пауза-3 секунд). Заяц катается на санках (ир-ат тавышы, кыска пауза-3 секунд)

-Куян чана шуа (кыска пауза-3 секунд). Куян чана шуа (ир-ат тавышы).

36 нчы кисәк (31 нче тема).

-Куян нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Төлке нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Бүре нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

-Аю нишли? (*ир-ат тавышы*).

-Чана шуа (*хатын-кыз тавышы*).

Тема: “Чана шуам”.

37 нче кисәк (32 нче тема).

Акбай белән Мияу әңгирлеләр.

Мин Акбай, мин Акбай,

Зур Акбай, матур Акбай (*Акбай тавышы*).

Мин Мияу, мин Мияу,

Зур Мияу, матур Мияу (*Мияу тавышы*).

38 нче кисәк (32 нче тема).

Мияу: Акбай, бу нәрсә?

Акбай: Бу чана.

Мияу: Чана нинди?.

Акбай: Чана зур, кызыл.

Чана шуган тавыш ишетелә (*кыска пауза-3 секунд*).

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин чана шуам. Мияу, кил монда. Утыр.

Мияу: Мин чана шуам.

Тема: “Әйдә, бие”.

39 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе ишетелә (*сүзләрне әйткәндә көй акрын гына ишетелә*)

- Ребята, слушайте, какая красивая, весёлая плясовая мелодия «Зиләйлүк». Так и хочется поплясать. Давайте вместе попросим: Акбай, танцуй. Акбай, бие. Мияу, танцуй. Мияу, бие (*хатынкыз тавышы*).

40 нчы кисәк (34 нче тема).

“Зиләйлүк” татар халык көе.

Тема: “Без биибез”.

41 нче кисәк (35 нче тема).

Татар халык бию көе.

Тема: “Мияуның бүлмәсен бизибез”.

42 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Скоро у Мияу день рождение. Я не приготовил ей подарок. А знаете почему? Зашёл в магазин, где продавались огромные воздушные шары. Но забыл, как назвать цвета по-татарски и стал показывать пальцами. Продавцы не захотели со мной разговаривать, с таким невежливым. Чтобы такого не повторилось, помогите мне вспомнить цвета по-татарски.

43 нче кисәк (37 нче тема)

Акбай (жырлап әйтә): Если нравится тебе, то делай так. Әгәр сиңа ошый икән, син бие (*озын пауза-10 секунд, Акбай биш, балалар кушыла*).

Акбай: Мин биим (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мин биим.

Акбай (жырлап әйтә): Әгәр сиңа ошый икән, син сикер (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин сикерәм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин сикерәм.

Акбай (жырлап әйтә): Әгәр сиңа ошый икән, син йөгәр (*пауза-4 секунд*).

Акбай: Мин йөгәрәм (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Мин йөгерам.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сина ошый икән, син уйна (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин уйныйм (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин уйныйм.

Акбай (жырлап айтә): Әгәр сина ошый икән, син утыр (пауза-4 секунд).

Акбай: Мин утырам (кыска пауза-4 секунд)

Бергә: Мин утырам.

44 нче кисәк (37 нче тема).

Акбай: Я думаю, что день рождение Мияу будет интересным, если мы для неё выучим песню.

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә

Без пешердек ак ипи.

Менә шундый ипи зур,

Менә шундый кечкенә.

Менә шундый тәмле,

Менә шундый баллы.

Әйе шул, әйе шул,

Әйе шул, ипи тәмле.

Тема: “Туган көнгә бүләк әзерлибез”.

45 нче кисәк (38 нче тема).

Акбай: На день рождение Мияу я приготовил в подарок песню.

Бергә: Акбай, жырла.

Акбай: Я люблю петь! Я пою – мин жырлыйм. Мин жырлыйм, жырлыйм (жырлый: лә-лә-лә).

Бергә: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин жырлыйм. А вы любите петь?

46 нчы кисәк (38 нче тема).

Жыр.

1) Мин жырлым, жырлым, жырлым,
Мин матур жырлым, жырлым.
Мин жырлым, жырлым, жырлым,
Мин матур жырлым, жырлым.
Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,
Мин матур жырлым, жырлым.
2) Мин биим, биим, биим.
Мин матур биим, биим.
Мин биим, биим, биим,
Мин матур биим, биим.
Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,
Мин матур биим, биим.

Тема: “Мияуның туган көне”.
47 нче кисәк (40 нчы тема).

Жыр “Туган көн”.

Мияуның туган көненә
Без пешердек ак ипи.
Менә шундый ипи зур,
Менә шундый кечкенә.
Менә шундый тәмле,
Менә шундый баллы.
Әйе шул, әйе шул,
Әйе шул, ипи тәмле.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Ребята, видите, Мияу не просто говорит спасибо, а “большое спасибо” – “зур рәхмәт”.

Мияу: Зур рәхмәт.

Акбай: Попросите Мияу, чтобы она станцевала (*кыска пауза-4 секунд*).

Бергә: Мияу, әйдә, бие (пауза-6 секунд).

Мияу татар бию көенә бии (кыска пауза-4 секунд).

Бергә: Мияу матур би.

Мияу: Зур рәхмәт.

Тема: “Туган көн табынында”.

48 нче кисәк (41 нче тема).

- **День рождения продолжается** (*хатын-кыз тавышы*).

Мияу: Я вам тоже приготовила сюрприз. Отгадайте мои загадки.

1) Мин зур, матур, әйбәт. Мин йөгәрәм, сикерәм, утырам, жырлым: “Тяф-тяф”. Бел (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Төлке (*хатын-кыз тавышы*).

2) Мин кара. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин йөгәрәм, сикерәм, биим, ашыйм, жырлым: “Чи-чи-чи”. Бел (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Тычкан. (*хатын-кыз тавышы*).

3) Мин кызыл. Мин зур, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, су эчәм, биим, жырлым: “Кикрикүк”. Бел. (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Этәч (*хатын-кыз тавышы*).

4) Мин ак. Мин кечкенә, матур, әйбәт. Мин ипи ашыйм, йөгәрәм, жырлым: “Ко-ко-ко”. Бел. (*ур-ат тавышы, озын пауза*).

- Тавык (*хатын-кыз тавышы*).

49 нчы кисәк (41 нче тема).

Мияу: Әйдәгез, балалар, утырыгыз. Вы сидите за волшебным праздничным столом, будьте вежливы, угощайте друг-друга.

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Алма кирәк.

Мияу: Нинди алма?

Акбай: Яшел, зур, тәмле алма.

Мияу: Мә, яшел, зур, тәмле алма.

Акбай: Зур рэхмэт.

Мияу: Акбай, син нишлисең?

Акбай: Мин алма ашыйм.

Мияу: Алма тэмлеме?

Акбай: Эйе, алма тэмле. Мин алма яратам.

Тема: “Күцелле сэхэт”.

50 нче кисэк (43 нче тема).

- Малай китап укый (*пауза-3 секунд*). Малай китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Кыз китап укый (*пауза-3 секунд*). Кыз китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Куян китап укый (*пауза-3 секунд*). Куян китап укый (*ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә, пауза -4 секунд*).

- Төлке китап укый (*пауза-3 секунд*). Төлке китап укый (*хатын-кыз тавышы, тәрбияче рәсемен күрсәтә*).

Тема: “Күцелле сэхэт”.

51 нче кисэк (44 нче тема).

Мияу: Перед нами лес. Ребята, смотрите, лесной компьютер, а в компьютере электронное письмо. Это письмо от волшебника. В нем написано, что волшебник рисует –рәсем ясый. Послушайте и повторите за ним. Если мы выполним задание лесного волшебника сможем идти дальше.

- Рәсем ясыйм. Алма ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Алма ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – Рәсем ясыйм. Алма ясыйм.

- Рәсем ясыйм. Туп ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Туп ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – Рәсем ясыйм. Туп ясыйм.

- Рәсем ясыйм. Шар ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Шар ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – Рәсем ясыйм. Шар ясыйм.

- Рәсем ясыйм. Китап ясыйм (*кыска пауза- 3секунд*). Китап ясыйм (*озын пауза-6 секунд, ир-ат тавышы, тәрбияче рәсемне күрсәтеп кабатлый*) – Рәсем ясыйм. Китап ясыйм.

52 нче кисәк (44 нче тема).

Мияу: Ребята, я тоже люблю рисовать. Я рисую яблоко – мин алма ясьйм.

- Мин рәсем ясьйм. Мин алма ясьйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясьйм. Мин алма ясьйм.*

- Мин рәсем ясьйм. Мин туп ясьйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясьйм. Мин туп ясьйм.*

- Мин рәсем ясьйм. Мин шар ясьйм (*ир-ат тавышы, озын пауза-10 секунд, балалар рәсемне (һавада) “ясьйлар”, жәмләне кабатлыйлар*) – *Мин рәсем ясьйм. Мин шар ясьйм.*

- Мин рәсем ясьйм (*ир-ат тавышы*) – *Мин рәсем ясьйм.*

53 нче кисәк (44 нче тема) (телефоннан сөйләшү).

Мияу(шалтырата): .... (пауза) *Хәерле көн.*

Тылсымчы: Исәнмесез.

Мияу: ... (пауза) *Хәлләр ничек?*

Тылсымчы: Әйбәт. Син нишлисең?

Мияу: .... (пауза) *Мин рәсем ясьйм.*

Тылсымчы: Нинди рәсем?

Мияу: ... (пауза) *Алма, туп, шар, китап.*

Тылсымчы: Әйбәт, килегез мәктәпкә. Приходите в школу.

Мияу: ... (пауза) *Мәктәпкә?*

Тылсымчы: Әйе, мәктәпкә.

Мияу: ... (пауза) *Рәхмәт. Сау булыгыз.*

Тылсымчы: Сау булыгыз.

54 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Ребята, лесной волшебник приглашает нас в волшебную страну, где говорят только на татарском языке. Возьмите телефон, расскажите друг-другу, что вы поете, танцуете, рисуете, читаете.

55 нче кисәк (46 нчы тема).

Мияу: Молодцы ребята. Мы теперь точно попадем в волшебную страну “Школа”- “Мәктәп”.

56 нчы кисэк (46 нчы тема).

Акбай: Ребята, мы можем продолжить путь, ведь лесной волшебник пригласил нас в страну, которая называется “Школа” – “Мэктэп”. Путешествие продолжается. Но что это? На нашем пути высокая гора, чтобы пройти гору нужно прочитать пиктограммы. Если мы поймем, что написано, гора даст нам продолжить дорогу.

Мияу (пиктограмма күрсәтен): Кем укый?

Акбай: Мин укыйм.

Акбай укый: Малай рәсем ясый.

Мияу (пиктограмма күрсәтен): Кем укый?

57 нче кисэк (46 нчы тема).

Мияу: Трудное было задание, но мы справились. Дорога свободна. Нас ждут удивительные приключения в следующий раз.

58 нче кисэк (47 нче тема).

Жыр.

1) Мин барам, барам, барам,
Мэктэпкә барам, барам.

Китап, карандаш алам,
Мэктэпкә барам, барам.

2) Мин барам, барам, барам,
Мэктэпкә барам, барам.

Китап укыйм, рәсем ясыйм,
4-ле, 5-леләр алам.

59 нчы кисэк (47 нче тема).

Мияу: Ребята, вот мы с вами дошли в волшебную страну “Школа” – “Мэктэп”. В школу пойдет тот, кто скажет, что нарисовано на пригласительных билетах.

60 нчы кисэк (47 нче тема).

Акбай: Исәнмесез, балалар (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Исәнме, Акбай.

Акбай: Хәлләр ничек? (*кыска пауза-4 секунд*)

Бергә: Әйбәт.

Акбай: Вы очень быстро прошли препятствия. Я вас поздравляю, возьмите подарки.

Тема: “Мәктәптә”.

61 нче кисэк (49 нчы тема).

Мияу: Нәрсә кирәк?

Акбай: Аш кирәк.

Мияу: Мә аш, аша.

Акбай: Рәхмәт.

Мияу: Акбай, нишлисең?

Акбай: Мин аш ашыйм.

Мияу: Аш нинди?

Акбай: Аш тәмле. Бик тәмле. Мин аш яратам.

Тема: “Уку бүлмәсе”.

62 нче кисэк (50 нче тема).

Акбай: Ребята, продолжим путешествие по волшебной стране “Мәктәп”.

63 нче кисэк (50 нче тема).

Акбай: Бу нәрсә?

Мияу: Белмим.

Акбай: Бу дәфтәр. Дәфтәр.

Мияу: Дәфтәр. Дәфтәр.

Акбай: Нинди дәфтәр?

Мияу: Чиста, матур, зур дәфтәр.

Акбай: Ничә дәфтәр?

Мияу: Бер дәфтәр.

Тема: “Өстэл театры “Теремкэй” әкияте”.

64 нче кисәк (52 нче тема)

- Сегодня я вам расскажу сказку “Теремок”.

Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә (*хатын-кыз тавышы*)

Ишек шакыган тавыш.

- Теремкәйдә кем яши? Юк, яшәми.

Теремкәйгә тычкан килә (*хатын-кыз тавышы*)

Тычкан (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши? (*кыска пауза*).

Тычкан: Юк, яшәми. Мин яшим.

-Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши

Теремкәйгә куян килә (*хатын-кыз тавышы*)

Куян (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан. Син кем?

Куян: Мин куян. Матур куян.

Тычкан: Әйдә, кил монда.

Куян (керә): Мин сикерәм. Әйдәгез, сикерәбез (*озын пауза, балалар сикерәләр*).

- Терем-терем, теремкэй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйгә бүре килә (*хатын-кыз тавышы*)

Бүре (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Тычкан, куян: Син кем?

Бүре: Мин бүре. Мин зур, кара бүре.

Тычкан, куян: Эйдэ, кил монда.

Бүре (керэ): Мин йөгерэм. Эйдәгез, йөгерәбез (*озын пауза, балалар йөгерәләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке килә (*хатын-кыз тавышы*)

Төлке (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Тычкан, куян, бүре: Син кем?

Төлке: Мин төлке. Мин зур, матур төлке.

Тычкан, куян, бүре: Эйдэ, кил монда.

Төлке (керэ): Мин биим. Эйдәгез, биибез (*озын пауза, балалар бишләр*).

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә.

Теремкәйдә тычкан яши.

Теремкәйдә куян яши.

Теремкәйдә бүре яши.

Теремкәйгә төлке яши (*хатын-кыз тавышы*).

Теремкәйгә жырлый-жырлый аю килә.

Аю (ишек шакый): Тук-тук-тук! Теремкәйдә кем яши?

Тычкан: Мин тычкан.

Куян: Мин куян.

Бүре: Мин бүре.

Төлке: Мин төлке.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Син кем?

Аю: Мин аю. Мин зур, матур аю.

Тычкан, куян, бүре, төлке: Әйдә, кил монда.

Аю (керә): Мин жырлыйм. Әйдәгез, жырлайбыз (*озын пауза, балалар кушылып жырлай*).

Музыка. Балалар белән бергә жырлайлар.

Мин жырлайм, жырлайм, жырлайм,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

Мин жырлайм, жырлайм, жырлайм,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

Лә-лә-лә-лә, лә-лә-лә-лә,

Мин матур жырлайм, жырлайм.

- Терем-терем, теремкәй,

Зур түгел, кечкенә,

Теремкәйдә тычкан яши, пи-пи-пи.

Теремкәйдә куян яши. Мин куян.

Теремкәйдә бүре яши. Мин бүре.

Теремкәйдә төлке яши. Мин төлке.

Теремкәйдә аю яши. Мин аю.

Алар бик дус (*хатын-кыз тавышы*).

Күңелле музыка. Биеләр.

Тема: Өстәл театры “Кем нәрсә ярата?”

65 нче кискәк (55 нче тема).

- Я вам расскажу сказку «Кто что любит» -«Кем нәрсә ярата?» (*хатын-кыз тавышы*).

Кошлар сайраган тавышлар ишетелә. Этәч канат кагып кычкыра.

Этәч: Кикри-күк, кикри-күк (*кыска пауза*) Ко-ко-ко.

Песи килереләп: Мияу-мияу-мияу.

Песи: Хәерле көн, этәч.

Этәч: Хәерле көн, песи.

Песи: Хәлләр ничек, этәч?

Этәч: Әйбәт. Рәхмәт. Ә синәң хәлләрең ничек?

Эт йөгереп килә: һау-һау-һау. Исәнме, этәч. Исәнме, песи.

Этәч белән песи: Исәнме, эт.

Эт: Кэжэ кая?

Этэч белэн песи: Энэ, кэжэ кэбестэ ашый. Кэжэ кэбестэ ярата.

Эт: Мин ипи яратам. Песи, син нэрсэ яратасың?

Песи: Мин сөт яратам. Сөт тэмле. Этэч, син нэрсэ яратасың?

Этэч: Мин ботка яратам. Ботка тэмле.

Кэжэ: Исәнмесез. Хэерле көн. Хэллэр ничек?

Бергэ: Әйбэт.

Кэжэ: Мин кэбестэ ашыйм. Кэбестэ бик тэмле. Акбай, мә кэбестэ, аша. Кэбестэ тэмле.

Акбай: Юк, мин ипи яратам. Син кэбестэ аша. Ипи кирәк.

Кэжэ: Мә, ипи, аша.

Акбай: Рэхмэт. Ипи тэмле.

Песи: Мин сөт яратам. Сөт юк.

Кэжэ: Сөт бар. Песи, кил монда. Сөт ал, эч.

Песи сөт эчэ: Мин сөт эчэм. Сөт тэмле. Этэч, кил монда, сөт эч.

Этэч: Юк, мин сөт яратмыйм. Мин ботка яратам. Ботка юк.

Кэжэ: Ботка бар, кэрзиндә. Этэч, кил монда. Мә ботка, аша.

Этэч: Зур рэхмэт. Ботка бик тэмле. Мә, кэжэ, ботка аша.

Кэжэ: Юк, кэбестэ яратам. Кэбестэ тэмле.

Этэч: Юк, ботка тэмле.

Песи: Юк, сөт тэмле.

Эт: Юк, ипи тэмле.

Кыз килеп чыга: Ипи тэмле, сөт тэмле, ботка тэмле, кэбестэ тэмле. Мин ипи, ботка, кэбестэ яратам.

Бергэ жырлап, биилэр.

Ипи тэмле,

Сөт тэмле,

Ботка тэмле,

Кэбестэ тэмле.

Тема: “Кем нэрсэ ярата?” әкиятен сәхнэләштерү.

66 нчы кисәк (56 нчы тема).

Жыр.

Ипи тәмле,
Сөт тәмле,
Ботка тәмле,
Кәбестә тәмле.

Тема: “Белем иленә сәяхәт”.

67 нче кисәк (58 нче тема).

- Какая красивая книга. Ребята, эта книга волшебная. В каждой ее страничке таится секрет. волшебство. Давайте, посмотрим вместе, какая тайна спрятано в этой волшебной книге (*ур-ат тавышы*).

68 нче кисәк (58 нче тема).

Акбай: Бу эни. Эни матур, әйбәт, зур. Бу ипи. Эни ипи ашый. Ипи тәмле. Эни ипи ярата.

Мияу: Бу эти. Эти зур, матур, әйбәт. Бу сөт. Эти сөт эчә. Сөт тәмле. Эти сөт ярата.

69 нчы кисәк (58 нче тема).

Жыр.

Мин куян, мин куян,

Зур куян, матур куян.

Мин тычкан, мин тычкан,

Кечкенә, матур тычкан.

Тема: “Могжизалар кыры”.

70 нче кисәк (59 нчы тема).

Хат.

- Дорогие ребята! Я Вас приглашаю на выпускной бал, который состоится в моем королевстве «Знаний». Но для этого вы должны выполнить все мои задания. Мои задания в этом волшебном сундучке. Если все задания выполните успешно, вы непременно попадете в мое королевство, где говорят на красивом – татарском языке. Желаю Вам удачи, и с нетерпением жду Вас у себя» (*хатын-кыз тавышы*).

71нче кисәк (59 нчы тема).

-Ребята, молодцы. Вы выполнили все мои задания. Добро пожаловать в мое королевство “Знаний”, где говорят на красивом татарском языке. Желаю вам удачи! (*хатын-кыз тавышы*).

МЕТОДИК КИҢӘШЛӘР.

Методик кулланмаларда 60 ар белем бирү эшчәнлегенең конспектлары бирелгән. Ел дәвамында, тәрбияче үзе ижади якын килеп, укыту методик кулланмада бирелгән тематик планга таянып, мультфильмнар, анимацион сюжетлар, “Әкият илендә” тапшыруын кулланып, индивидуаль эшне дә кертеп, көндәлек план төзи.

Телгә өйрәтүнең төп формасы һәм чарасы булып белем бирү эшчәнлеген алына. Ул системалы рәвештә план буенча үткәрелә. Өйрәнелгән сүзләр, сүзтезмәләр, диалоглар эшчәнлектән тыш уен вакытларында активлаштырыла һәм ныгытыла, көндәлек аралашуда кулланыла.

Яңа сүзләрне, сүзтезмәләрне, ситуацияләрне балалар аңламаган очракта, тәрбияче рус телендә сөйли.

Пиктограммалар мәктәпкә эзерлек төркемендә, яңа сүзләр (фигыльләр) белән беренче тапкыр таныштырганда гына кулланыла.

Балаларга темадан тыш артык сүзләр, уеннар, жырлар, шигырьләр бирелергә тиеш түгел.

Бала татар телендә сүзгә дәрәҗә әйтмәгән очракта, тәрбияче баланы тыңлап сүзгә дәрәҗә үрнәген бирә. Балалардан авазларның дәрәҗә әйтелешен катгый таләп итмәскә кирәк.

Тәрбияче сөйләшкәндә акцент, жирле диалект, аваз кимчеләкләре булмаска тиеш.

Тәрбияче сүзгә белән эшләгәндә татар һәм рус телләргә өчен уртак сүзләргә таяна ала.

Тәрбияче үзенең эшенә ижади якын килергә, төрле алымнар, чаралар эзләп, аларны кулланарга тиеш.

Укыту-методик комплекты кысаларында, лексик минимумны үзләштергән очракта, эшчәнлектә планлаштырылган уеннарның эчтәлеген үзгәртү, яңа алымнар кертү, баега хуплана.

Төркемнәрдә балаларның һәм тәрбиячеләргә татар телендә аралашулары һәрдаим булырга тиеш. Эшчәнлектә өйрәнелгән тел материаллары, режим моментларында, уен эшчәнлеген аша (ситуатив күнегүләр, сюжетлы рольгә уеннар, үстерелешле диалоглар, сәхнәләштерү һ. б.) ныгытыла.

Рус телле балаларны татарча сөйләшкәндә балалар бакчасы коллективы һәм эти-әниләргә бердәм позициядә булуы уңай нәтиҗә бирә.

Сүзгә белән эшләү.

Балаларны татар телендә сөйләшкәндә һәм аралашарга өйрәтү билгеле бер күләмдәгә сүз байлыгы булдырудан башлана.

Яңа сүзләр үзләштерү процессында махсус сайлап алынган күнегүләр төп чара булып тора. Юнәлеше һәм характеры ягыннан лексик күнегүләрне икегә бүлеп карыйлар: эзерлек күнегүләре һәм сөйләм күнегүләре.

Эзерлек күнегүләре балаларны яңа сүзләрне файдаланып сөйләргә эзерли. Бу күнегүләр лексик берәмлекләрне хәтердә калдырырга ярдәм итәләр.

Сөйләм күнегүләре лексик күнегүләрнең бер төре буларак, үзләштерелгән лексик берәмлекләр жирлегендә ситуацияләргә бәйле сөйләм эшчәнлеген барлыкка китерәләр.

Яңа сүз өйрәтү төп методик алымнарның берсе булып тора:

-яңа сүз тәрбияче тарафыннан ачык, төгәл итеп күрсәтмә рәсем ярдәмендә әйтелә;

-аудиоязмадан тыңлатыла, кабатлатыла;

-ишеткән сүзне бала рәсемнән табып күрсәтә һәм әйтә;

-сүзләр тизрәк истә калсын өчен сүз кат-кат әйттерелә, аңлашылмаган очракта, аның русча тәржемәсе бирелә;

-төрле эш формаларында (пышылдап, күмәкләп, төркемнәргә бүленеп, хәрәкәтләнеп әйтеп) өйрәтелә;

-уеннар кулланып (“Ватык телефон”, “Кайтаваз”...) ныгытыла;

-яңа сүз, таныш булган сүзләр белән грамматик конструкцияләрдә ныгытыла, мәсәлән: зур туп, чиста туп;

-аралашуда кулланыла (бала өйрәнгән яңа сүзләрне, конструкцияләрне бары аралашуда аңлап куллана).

-бала теге яки бу сүзне аның төгәл мәгънәсен аңлап үзләштереп калсын өчен телдән мондый күнегүләрне үткәрергә мөмкин: *-Бу туп? - Әйе, бу туп.*

-Бу песи? (туп күрсәтелә) - Юк, бу песи.

-өйрәнелгән сүзләрне хәтердә калдыру максатыннан төрле уеннар оештырырга була: “Исемен әйтсән бирәм”, “Мин күрсәтәм, син әйт”, “Сорап ал”, “Серле кәрзин” һ.б..

Баланың сөйләмен оештыру өчен исемнең алмашлык (мин, син, бу), сан (1 дән 10 га), сыйфат (тәм, күләм, төс, эчке сыйфатлар) һәм фигыль белән бәйләү грамматик конструкцияләре кулланыла.

Фигыль белән таныштыру боерык фигыльләрдән башлана (бар, сикер, аша һ.б.).

Уртанчылар төркемендә балаларга боерык фигыльләрен аңлап үтәүләрен тәлап ителә.

Зурлар төркемендә балалар кайбер боерыкларны үзләре бирә (сикер, аша, уйна) һәм аңлап үтиләр.

Мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә балалар үзлектән Нишли? Син нишлисең? сорауларын бирәләр һәм аңлап жавап кайтаралар.

Укыту методик комплектының төп асылы булып аралашуга чыгу тора. Аралашуга чыгу өчен диалогик сөйләмнең әһәмияте бик зур. Диалогик сөйләмгә өйрәткәндә гагидән катлаулыга дигән дидактик принципка таянып эшләү кулай.

Диалогик сөйләмдә иң отышлы алым – сорау-жавап рәвешендә (сорау-информация алу берәмлеге) һәм теләк белдерә торган: теләк, үтенү, тәкъдим итү, ризасызлык төсмере булырга мөмкин. Еш кына сораудан соң, әңгәмәдәшнән жавап репликасы; килә: *Бу кем?- Бу әти*; раслау рәвешендә: *Бу әти?- Әти*; инкарь рәвешендә: *Бу әни?- Юк, бу әти*. Реплика- жавап сорау рәвешендә дә булырга мөмкин: *Нинди әти?* Бу вакытта әңгәмәдәшнән жавабы тулы да, ким дә булырга мөмкин: *Матур әти*; яисә: *Матур*.

Мәктәпкәчә яшьтәге балаларга ситуатив - тематик принцип нигезендә, диалогик сөйләмне үстерү буенча түбәндәге типтагы күнегүләр тәкъдим итәргә мөмкин:

- уен ситуацияләрендә катнашу;
- тәкъдим ителгән үрнәк буенча кечкенә диалоглар төзү;
- тематик диалоглар төзү;
- сәхнәләштерүдә катнашу;
- рольләргә бүлеп сөйләү.

Диалоглар белән эшләү коммуникатив юнәлештә алып барылырга тиеш. Тәрбияче аларның балалар сөйләменә керерлек кирәкле формаларын эшләргә һәм төрле шартларда куллану мөмкинлеген исәпкә алырга тиеш. Тәрбияче, сөйләмгә эмоциональ бизәлеш өстәү өчен, төрле формаларны кулланырга; эш эчтәлегенә туры килә торган интонация, ишарәләр, мимикалардан файдаланырга һ.б. өйрәтергә тиеш.

Шул ук вакытта, диалогны сорау бирү һәм аңа жавап алу дип кенә уйларга ярамый. Балаларны диалогик сөйләмгә хас булган башка (сорау һәм жаваплардан тыш) ситуацияләр, репликалар, көндәлек аралашу формаларына да өйрәтергә кирәк.

Диалог үрнәкләре:

Исәнләшү: *Исәнме, Оля! – Исәнме Коля.*

Саубуллашу: *Сау бул, Оля. – Сау бул Коля.*

Танышу: *Мин Оля. – Мин Коля.*

Чакыру: *Оля, кил монда.*

Рәхмәт белдерү: *Мә, курчак. – Рәхмәт.*

Сорау- уңай жавап: *Син малай? – Әйе, мин малай.*

Сорау – кире жавап: *Син малай? – Юк, мин кыз.*

Ачыкмый торган сорау: *Мин кафега барам. – Нинди кафега?*

Аралашуга чыгу өчен нәтижәле чаралар булып аудиоязмалар, эш дәфтәрләре, анимацион сюжетлар тора.

Аудиоязмалар яна сүз өйрәтү, сөйләм үрнәкләре үзләштерү, уеннар, кыска жырлар өйрәтү, өстәл театры күрсәтү вакытларында куллану өчен төзелде. Аларны һәр эшчәнлектә куллану мөһим түгел.

Эш дәфтәрләре эшчәнлектә өйрәнелгән материалны ныгытуны күздә тотып төзелде. Дәфтәрләр белән эшлэгәндә балалар кабатлылар, бер-берсенә сораулар бирәләр, тәрбияче белән аралашалар. Балалар үзләренең эш дәфтәрләрен өйгә алып кайтып өйрәнелгән материалны кабатлы алаалар. Бу дәфтәрләр белән эти-әниләр дә, төркем тәрбиячеләре дә эшли ала, чөнки биремнәр рус телендә язылды.

Дәфтәрдәге эшнең нәтижәсе уртанчылар төркемендә сүзне ишетеп, аңлап, предметларны табып, парлаштырып, чагыштырып, аларның сыйфатын, санын билгеләүгә китерсә, зурлар төркемендә балаларны үзара аралашуга этәрә һәм бу мәктәпкә эзерлек төркемнәрендә давам итә. Иң катлаулы биремнәр мәктәпкә эзерлек төркеме өчен төзелгән. Бу төркемдә хәрәкәтне белдерүче сүзләр, яки фигуралар күп кулланыла. Балаларны ситуацияләргә куеп, сораулар биреп диалогка этәрәбез. Берүк вакытта, фигуралар боерык формада (утыр, уйна һ.б.), 2-нче зат алмашлыгына тәңгәл формада (яки утыра, укый, шуа, ашый һ.б.), һәм дә инде үзе турында 1-нче зат алмашлыгын кулланып өйрәтелә (уйным, утырам, барам, эчәм һ.б.). Балалар бер-берсенә, өлкәннәргә сораулар бирергә өйрәнәләр: бу нәрсә, нишли, син нишлисең, нәрсә кирәк, нинди һ.б. Жөмлеләр төзү баланың уйлавын таләп итә, чөнки алар 3-4 сүздән таралар. Мәсәлән: Аю караватта йоклый. Куян чана шуа. Песи бит юа һ.б.. Мәктәпкә эзерлек төркемендә өченче бирем жыр формасында бирелә. Бу биремнәрне интерактив такта һәм экраннарда эшләп була.

Анимацион сюжетлар балаларның белгән сүз байлыгына, яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып төзелде. Сюжетны карагандан соң, балалар белән әңгәмәләр үткәрелә, алда өйрәнелгән уен ситуацияләрен кабатларга тәкъдим ителә.

“Татарча сөйләшәбез” укыту методик комплектына нигезләнеп эшләнгән “Әкият илендә” телевизион тапшыруын балаларны татар теленә өйрәткәндә карарга тәкъдим ителә.

МӘКТӘПКӘЧӘ ЯШЫТӘГЕ БАЛАЛАРНЫҢ ТАТАР ТЕЛЕНДӘ СӨЙЛӘШӘ (АРАЛАША) БЕЛҮ КҮНЕКМӘЛӘРЕН ТИКШЕРҮ.

Тикшерү үткәрү буенча киңәшләр.

Балаларның татар телендә аңлау һәм сөйләшә (аралаша) белү күнекмәләрен уку елы башында (октябрь ае) һәм уку елы ахырында (апрель аенда) тикшерелә. Уртанчылар төркеме балалары белән тикшерү уку елы ахырында үткәрелә. Уку елы уртасында тематик тикшерү (декабрь, январь) үткәререгә мөмкин.

Тикшерүне һәр бала белән аерым, 1 – 2 бала катнашында, ә йомгаклау эшчәнлегенә булганда барлык балалар белән бергә дә үткәрергә була. Тикшерү вакыты 10-15 минутан артмаска тиеш.

Биремнәр балаларның яшь үзенчәлекләрен исәпкә алып үткәрелә, уен-бирем рус телендә аңлатыла. Биремнәр мавыктыргыч һәм кызыклы булырга тиеш. Сораулар ачык, төгәл итеп, интонация белән бирелә. Тикшерүче балаларның җавабын тыңлаганда елмаеп, кирәк булса җавапны дөресләп, бала әйтә алмаганда булышырга тиеш.

Тикшерү барышында яңа материал бирелми. Тикшерүне эш дәфтәрләре, таратма, күрсәтмә рәсемнәр, интерактив тактада уеннар кулланып үткәрергә дә була.

Биремнәр, уеннар өчен кирәк булган күрсәтмәлелек алдан эзерләнеп куелган булырга тиеш. Тикшерүче һәр биремгә аерым балл куеп бара. Тикшерү ахырында баллар саны кушыла һәм 5 кә бүленә. Шулай итеп гомуми нәтижә ясала.

**Уку елы ахырында уртанчылар, уку елы башында зурлар төркеме балаларының
“Минем өем” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжэләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалар буенча дүрт – биш	Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”)	Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч)	Тирә - юньдәге предметларның сыйфагын, күләмен белдерә торган	Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйгү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)		
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижэләрне билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр				Бала сөйләмдә актив, сорауларга җавап бирә, яхшы аралаша.				
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр				Сүз байлыгы бар, аралашуда бик үк актив түгел.				
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр				Аңлый, русча җавап бирә.				

Балаларның татар телендә аралаша белү дәрәжәсен тикшергәндә кулланырга мөмкин булган биремнәр.

1. “Минем өем” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен. "Бу кем?" (I вариант)

(Лексика: әти, әни, кыз, малай, әби, бабай)

Үен эчтәлегә: Өй рәсеме. Өй тирәсендә гаилә әгъзалары рәсемнәре (комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр).

Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый: Бу кем? ("Әни"...).

2. Дидактик үен "Кем юк?" (II вариант)

(Лексика шул ук). Үен шул ук рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче бер рәсемне алып куя. Баладан сорый: "Кем юк?" ("Әби"...)

Үенни интерактив тактада да, бала белән бала арасында диалог формасында да үткәреп була)

3. Дидактик үен "Кәрзиндә нәрсә бар?"

(Лексика: ипи, алма, сөт, чәй)

Үен эчтәлегә: Мияу кәрзин белән ашамлыklar алып килгән. Мияу ашамлык муляжларына күрсәтә, исемен сорый: "Бу нәрсә?" ("Алма"...)

4. Дидактик үен "Нәрсә юк?"

Мияу бер ашамлык муляжын яшереп куя: "Нәрсә юк?". Бала нәрсә юклығын әйтергә тиеш. ("Алма"...)

Үенни рәсемнәр кулланып та үткәреп була.

5. Дидактик үен "Мин әйтәм, син күрсәт һәм әйт"

(Лексика: эти, эни, кыз, малай, эби, бабай; куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи, ипи, алма, сөт, чэй).

Уен эчтәлеге: Балага уенчык яисә уенчык рәсемнәре бирелә. Бала, тәрбияче әйткән уенчыкны яисә уенчык рәсемен табып күсәтергә һәм исемен кабатлап әйтергә тиеш.

6. Дидактик уен "Исемен әйтсән бирәм"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Тәрбияче өстәлендә уенчыклар яисә рәсемнәр. Тәрбияче балага уенчыкны(рәсемне) күрсәтә, сорый: "Бу нәрсә?"- "Алма"... ; "Бу кем?"-"Эти"... Бала уенчык исемен дәрәс әйтсә ана уенчыклар, яисә таратма рәсемнәр бирелә.

7. Дидактик уен "Серле янчык"

(Лексика: куян, аю, туп, машина, курчак, эт, песи)

Уен эчтәлеге: Балага уенчыклар күрсәтелә, исеменнән әйтеп янчыкка салына. Бала янчыктагы уенчыкны капшап исемен әйтә, алып күрсәтә.

8. Дидактик уен "Әйе-юк"

Сүзнең дәрәс үзләштерелүен тикшерү йөзеннән (аңлап яки аңламыйча әйтү) төрле вариантта сораулар бирелә: "Бу нәрсә?" - "Аю"...; "Бу аю?" - "Әйе, аю"...; "Бу куян?" - "Юк, песи"...

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, уенчык, әйберләргә үзлектән, аңлап дәрәс күрсәтә, исеменнән әйтә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “рәхмәт”).

Ситуатив күнегүләр:

а) Ситуатив күнегү “Куян аюга кунакка килә”. Ул ишектән кергәндә аюга нәрсә әйтә? (Ничек исәнләшә?), "Исәнме аю".

б) Ситуатив күнегү “Куян аюда кунакта булды”. Ишектән чыгып киткәндә куян аю белән ничек сабуллаша? (Нәрсә әйтә?) "Сау бул, аю".

в) Уен ситуациясе "Кунак сыйлау". Акбайда (Мияуда) кунакта.

Тәрбияче Акбай (Мияу) ролендә. Ул баланы, ашамлык, җиләк-җимеш (алма, груша, банан һ.б.) муляжлары белән "сыйлый". Тәрбияче баланың "рәхмәт" әйтә белүен билгели.

г) Уен ситуациясе "Дустыңны сыйла". Балаларны парлаштырып бер-берсен сыйларга тәкъдим итү. Рәхмәт әйтә белүләрен билгеләү.

д) Ситуатив күнегү "Акбайга ("Мияуга", "Курчакка", "Дустына") уенчык бүләк ит".

Югары балл (2,7-3) - бала ситуацияләрдә ягымлы сүзләргә урынлы куллана.

Уртача балл (2-2.6) - тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән (1-2) - аңлый, сорауга җавапны русча әйтә.

3. Боерыкны аңлап үтәү һәм куллана белү (кил, утыр, сикер, ю, аша, эч).

1. Сүзле уен "Мин әйтәм - син эшлә" ("Командир").

2. Сүзле уен "Шаян уенчыклар" (Уен баланың боерыкларны аңлы рәвештә үтәвен тикшерү өчен бирелә. Уенның эчтәлегә: Тәрбияче уенчыкка боерык бирә, мәсәлән: Утыр! Ә уенчык “ашый” башлай. Бала боерыкны дәрәҗәләп үтәп күрсәтә).

Югары дәрәҗә (2,7-3) - бала боерыкны аңлап, дәрәҗәләп үти.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - ялгыша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - татарча аңламый, боерыкларны үтәми.

4. Тирә-юньдәге предметларның сыйфат билгеләрен, күләмен белдерә торган сүзләренә аңлап сөйләмдә куллану.

1. Дидактик үен "Уенчык нинди?" (зур, кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур).

Уен эчтәлегә: зур-кечкенә уенчыклар күрсәтелә. Тәрбияченең "Нинди?" соравына бала уенчыкның исемен сыйфат билгесе белән әйтергә тиеш.

-Нинди курчак? - Зур (кечкенә, чиста, пычрак, әйбәт, матур) курчак.

Эш дәфтәрендәге 11 нче биремне кулланып була.

2. Дидактик үен "Тап, күрсәт һәм әйт" (чиста, пычрак).

Комплекттагы күрсәтмә рәсемнәр кулланып үткәрелә. Тәрбияче әйткән рәсемне бала табып күрсәтә, әйтә. ("Чиста туп", "Пычрак аю"...).

Эш дәфтәрендәге 13 нче биремне кулланып була.

3. Дидактик үен "Курчакка бүләк".

Тәрбияче зур курчакка- зур туп, кечкенә курчакка- кечкенә туп бүләк итәргә куша. "Мә, зур туп", "Мә, кечкенә туп".

4. Дидактик үен "Дөрес сана".

Санау күнекмәләрен билгеләү (1-5 кадәр). Тәрбияче уенчыклар, муляжлар санарга тәкъдим итә. Төркемдәге балаларны да санарга була. "Ничә малай?", "Ничә кыз?".

5. Дидактик үен "Ничә?".

Санау күнекмәләрен тикшерү өчен шулай ук, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәренә дә кулланып була.

- Ничэ туп? - Биш туп.

Югары дәрәжә (2,7-3) - әйберләрнең сыйфат билгеләрен, күләмен исем белән кушып дәрәс әйтә.

Уртача дәрәжә (2-2.6) - 1-2 билгесен әйтә.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - әйберләрнең билгеләрен, күләмен рус телендә әйтә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сарап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе "Әйдәгез танышабыз".

"Син кем?" соравына аңлап җавап бирүе билгеләнә. К нам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться: -Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля (Коля). -Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай (әйе, мин кыз).

2. Уен ситуациясе "Күнак каршылыйбыз".

а) Тәрбияче: К нам идут гости.

Спроси. "Кто там?". "Кем анда?" - Мин әби (бабай).

"Позови бабушку (дедушку)". - Әби (бабай) кил монда.

"Поздоровайся с бабушкой (дедушкой)" - Исәнме, әби (бабай).

"Спроси у бабушки (дедушки) как дела?" - Әби (бабай) хәлләр ничек? - Әйбәт, рәхмәт.

"Предложи бабушке (дедушке) сесть". - Әби (бабай) утыр.

"Предложи бабушке (дедушке) пить чай" - Мә, чәй, эч.

Скажи: "До свидания!" Сау бул, әби! (бабай).

б) Балага "кунак" белән исәнләшергә, хәлен сорарга, чакырып утыртырга, сыйларга ("аша,эч") һәм саубуллашырга тәкъдим ителә.

Эш дәфтәрендәге 3 нче биремне кулланып була.

1. Уен ситүациясе "Күнакларны сыйла".

Угости Акбай хлебом, Мияу молоком.

-Мә, Акбай ипи, аша. - Рәхмәт.

-Мә, Мияу сөт, эч. - Рәхмәт.

Эш дәфтәрендәге 16 нчы биремне кулланып була.

2. Уен ситүациясе "Бер - береңне сыйла".

(Ашамлык муляжлары кулланып)

"Угости яблоком".

- Мә, алма, аша. - Рәхмәт.

"Спроси, яблоко вкусное?"

- Алма тәмле? - Әйе, тәмле.

Эш дәфтәрендәге 6 нчы биремне кулланып була.

3. Уен ситүациясе "Уенчыклар илендә"

1. Ты пришел в магазин игрушек. Попроси игрушку, которая тебе нравится.

-Куян бир (әле).- Рәхмәт.

2. Предложи поиграть с игрушкой.

- Мә, туп, уйна. - Рәхмәт.

3. Позови друга, предложи помыть игрушку.

-Коля, кил монда. - Мә, туп, ю.

4. Поменяйтесь игрушками. Попроси у друга игрушку, предложи ему свою .

- Коля, туп бир - Мә, туп.

- Рәхмәт.

Югары дәрәжә (2,7-3) - аралаша, сөйләм күнекмәләрен актив куллана.

Уртача дәрәжә (2-2,6) - тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән дәрәжә (1-2) - аңлый, русча жавап бирә.

**Уку елы ахырында зурлар, уку елы башында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының
“Уйный-уйный үсәбез” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилияс е	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Уйный – уйный үсәбез” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән тамаша буенча биш Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “сау бул”, “аралаш” “чакыру”)” Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал) Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү (Нәрсә кирәк? Нинди?) Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау)						
1.	Коля							
2.	Оля...							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча жавап бирә.			

1. “Уйный – уйный үсөбөз” проекты буенча өйрэнгән лексиканы сөйләмдә куллану.
(Өйрэнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: аш, ботка, сөт, кашык, тәлинкә, чынаяк).

Уен эчтәлегә: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“Аш”...)

2. Дидактик үен “Кәрзиндә нәрсә бар?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңгә, кыяр, кәбестә, алма).

Уен эчтәлегә: Куян кәрзин белән яшелчәләр һәм жиләк-жимеш алып килгән. Куян сорый: “Нәрсә бар?” (“Кәбестә”...)

3. Дидактик үен “Нәрсә юк?”

(Лексика: кишер, суган, бәрәңгә, кыяр, кәбестә, алма).

Куян бер яшелчә муляжын яшереп куя: “Нәрсә юк?”. Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Уенны рәсемнәр кулланып та үткәргә була.

4. Дидактик үен “Дәрәсен әйт”

(Лексика: күлмәк, чалбар, сарафан, өстәл, урындык, карават).

Уен эчтәлегә: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәренң исемн атый һәм күрсәтә.

Югары балл (2.7-3) — сүз байлыгы житәрлек, яшелчәләр, савыт-сабалар, киёмнәр, өй жиһазлары атамаларын аңлап дәрәс күрсәтә, исемнәрен әйтә һәм куелган сорауларга җавап бирә.

Уртача балл (2-2,6) - сүз байлыгы бар, кайбер сорауларга тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) - аңлый, русча җавап бирә.

2. Ягымлы сүзләр куллану (“Исэнме”, “Сау бул”, “Рәхмәт”, “Исэнмесез”, “Сау булыгыз”).

Ситуатив күнегүләр (уртанчылар төркемендәге ягымлы сүзләр бүлеген кара):

- а) Поздоровайся с Акбаем.
- б) Спроси как дела у Акбая.
- в) Скажи спасибо Акбаю. Спроси как дела.
- г) Попрощайся с Акбаем.
- д) Поздоровайся с воспитателем, Мияу и Акбай.
- е) Попрощайся с воспитателем, Мияу и Акбай.

Югары балл (2.7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – уен ситуацияләрен тәрбияче ярдәмендә төзи.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, җавап бирә алмый.

3. Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал).

Балаларның боерыкларны бирә белү күнекмәләрен тикшерү. Балалар бер-берсенә боерык бирәләр. Саша, аша! – Саша ашау хәрәкәтләре күрсәтә. Алга таба Саша үзе башка балага боерык бирә һәм шундый тәртиптә дәвам ителә.

(Лексика: кил, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал).

Югары балл (2,7-3) – 8-9 сүз.

Уртача балл (2-2.6) – 5-6 сүз.

Уртачадан түбән (1-2) – 1-2 сүз.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

1. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткәрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куя белүләрен максат итеп куясың. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик үен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

Әйберләргә билгесен ачыклау өчен бирелә торган сорауга аңлап җавап бирү һәм ул сорауларны үзлектән куя белү.

(Лексика: нинди? кызыл, сары, яшел, зәңгәр).

3. Дидактик үен “Ничә?”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

4. Дидактик үен “Дөрөс сана”.

Тәрбияче уенчыклар, муляжлар, укыту методик комплектындагы күрсәтмә рәсемнәргә санарга тәкъдим итә. Балалар бер-берсенә сорау бирәләр һәм җавап бирәләр. Шулай ук, сорауны тәрбияче үзе дә бирә ала.

“Ничә...?”.

Югары балл (2,7-3) – диалогта 3 сорауны да аңлап куллана.

Уртача балл (2-2.6) – диалогта 2 сорауны аңлап куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – диалогта 1 сорауны аңлап куллана.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ итү, раслау).

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”.

“Син кем?” сорагына аңлап жавап бирүе билгеләнә.

К вам пришла новая кукла, она хочет с вами познакомиться:

- Исәнмесез. Мин Алсу. Син кем? (Мин Оля яки Коля).
- Мин Алсу, мин кыз. Син кыз? (Юк, мин малай).

2. Уен ситуациясе “Күнак каршылыйбыз”.

а) Тәрбияче:

- К нам идут гости. Спроси. “Кто там?”. “Кем анда?”
- Мин Акбай.
- Позови Акбая.
- Акбай, кил монда.

б) У Акбая сегодня день рождения. Подари свою игрушку

- Акбай, мә кызыл туп.
- Рәхмәт.

в) Угости гостей супом или кашей.

- Мә, аш (ботка) (аша).

г) Что бы съесть угощение попроси ложку.

- Кашык бир.
- Нинди кашык?
- Зур, матур, зәңгәр кашык.

- Рэхмэт.

3. Уен ситуациясе “Кибеттә”.

Бала белән бала аралашуы тикшерелә.

- Исәнме! Хәлләр ничек?

- Әйбәт, рэхмэт.

- Аю бир.

- Нинди аю?

- Зур аю, чиста аю, матур аю.

- Ничә?

- Ике аю.

- Мә, ике аю.

- Рэхмэт.

- Сау бул.

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә.

**Уку елы ахырында мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының
“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча татар телен үзләштерү дәрәжәләрен
билгеләү.**

№	Баланың исеме, фамилиясе	Биремнәр					Нәтижә	
		1	2	3	4	5	баллар	дәрәжә
		“Без инде хәзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану. (Өйрәнгән темалап буенча биш – Ягымлы сүзләр куллану (“исәнме”, “исәнмесез”, “сау бул”, “сау булгыч”, “рәхмәт”, “эти”) Боерыкны бирә белү (кил, утыр, сикер, уйна, ю, аша, эч, ки, сал, бие, жырла, йөгер, йокла) Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау куя белү. (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкаръ иү, раслау)						
1.	Коля							
2.	Оля							
Нәтижәләрен билгеләү								
Югары дәрәжә 2,7 дән 3 кә кадәр					Бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.			
Уртача дәрәжә 2 дән 2,6 га кадәр					Сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.			
Уртачадан түбән дәрәжә 1 дән 2 гә кадәр					Аңлый, русча жавап бирә.			

1. “Без инде хэзер зурлар, мәктәпкә илтә юллар” проекты буенча өйрәнгән лексиканы сөйләмдә куллану.

(Өйрәнгән темалар буенча биш – алты рәсем яисә предмет күрсәтелә, татарча исемнәрен әйтергә кушыла)

1. Дидактик үен “Бу нәрсә?”

(Лексика: тычкан, бүре, төлке, керпе, тавык, этәч, үрдәк, аю).

Үен эчтәлеге: Тәрбияче рәсемнәргә күрсәтеп сорый:

- Бу нәрсә? (“бүре”...)

2. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә бар?”

(Лексика: китап, дәфтәр, рәсем, мәктәп).

Үен эчтәлеге: Тәрбияче портфельдән рәсемнәр яки предмет алып күрсәтә, исемен сорый:

-Портфельдә нәрсә бар?- (“Дәфтәр бар”...)

3. Дидактик үен “Портфельдә нәрсә юк?”

Бала нәрсә юклыгын әйтергә тиеш. Үенны рәсемнәр кулланып та үткәрергә була.

4. Дидактик үен “Дөрәсен әйт”

(Лексика: чәк- чәк, өчпочмак, бәрәңге, аш, ботка, су).

Үен эчтәлеге: Балага рәсемнәр бирелә. Бала рәсемнәрне атый.

Югары балл (2.7-3) — 10-14 сүз.

Уртача балл (2-2,6) – 7-9 сүз.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-6 сүз.

2. Ягымлы сүзләр куллану

(“Исэнме”, “Исэнмесез”, “Сау бул”, “Сау булыгыз”, “Рәхмәт”, “Зур рәхмәт”,
“Хәерле көн”, “Хәлләр ничек?”, “Әйбәт”)

Ситуатив күнегү:

Телефоннан сөйләшү.

Эш дәфтәрендәге 1 нче биремне кулланып була.

Югары балл (2,7-3) — бала сөйләмдә ягымлы сүзләрне урынлы куллана.

Уртача балл (2-2,6) – тәрбияче ярдәмендә җавап бирә.

Уртачадан түбән балл (1-2) – аңлый, сорауларга җавапны русча бирә.

3. Боерыкны бирә белү.

(Лексика: кил монда, утыр, сикер, ю, аша, эч, уйна, ки, сал, йөгәр, бие, җырла, йокла).

Дидактик үен: “Командир”

Эш дәфтәрендәге 9 нчы биремне кулланып була.

Бер бала икенче балага боерык бирә. Мәсәлән:

-Коля, сикер! (Коля сикереп күрсәтә).

-Коля, син нишлисең?(Колядан сорый) – Мин сикерәм.

-Коля нишли? (Башка баладан сорый) – Коля сикерә.

Югары балл (2,7-3) — 11-13 сүз белән боерык бирә, син нишлисең, нишли сорауларын бирә белә.

Уртача балл (2-2,6) – бары боерык бирә, сорауларны куя алмый.

Уртачадан түбән балл (1-2) – 1-5 сүз белән боерык бирә, сорауларны русча әйтә.

4. Уен ситуацияләрендә үзлектән сорау бирә белү.

(Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә? Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли? Кая барасың?)

1. Уен ситуацияләре:

- а) “Кибет” (Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?)
- б) “Телефоннан сөйләшү” (Кая барасың? Син нишлисең?)
- в) “Танышу” (Син кем? Бу кем? Бу нәрсә? Нишли?)

2. Сюжетлы-рольле уен “Кибет”

Балаларга рус телендә кибет уены үткөрү аңлатыла һәм өч төп сорауны куллана белүләре тикшерелә. Уен яшелчә, киёмнәр, савыт-саба, өй жиһазлары, йорт кошлары, уенчык рәсемнәре кулланып үткәрелә.

(Лексика: Нәрсә кирәк? Нинди? Ничә?).

2. Дидактик уен “Нинди?”.

Тикшерүдә сорауларны аерым кулланып та үткәрергә була.

(Лексика: кызыл, сары, яшел, зәңгәр, ак, кара).

3. Дидактик уен “Сана”.

Санау күнекмәләрен билгеләү (1- 10 кадәр).

Югары балл (2,7-3) – сорауларны аңлап куллана.

Уртача балл (2-2,6) – аңлый, тәрбияче ярдәме белән куллана.

Уртачадан түбән (1-2) – русча жавап бирә.

5. Аралаша белү (ягымлы сүзләр әйтү, чакыру, сыйлау, сорап алу, тәкъдим итү, инкарь итү, раслау)

1. Уен ситуациясе “Әйдәгез танышабыз”

- Исәнмесез. Син кем? - (Мин Оля яки Коля).
- Мин кыз. Син кыз? - (Юк, мин малай).
- Сиңа ничә яшь?- (6 (7) яшь).

2. Уен ситуациясе “Телефоннан сөйләшү”.(диалогны сан, сыйфат, күләм берәмлеге кертпә баетырга була)

- Исәнме. Хәлләр ничек?
- Әйбәт.
- Нишлисең?
- Мин уйным. Син нишлисең?
- Мин ашыйм.
- Нәрсә?
- Алма ашыйм.
- Алма тәмле(ме)?
- Әйе, алма тәмле.
- Сау бул.

3. Уен ситуациясе “Кая барасың?” (мәктәп, кафе, цирк һ.б.)

- Исәнме! Хәлләр ничек?
- Әйбәт, рәхмәт.
- Кая барасың?

- Кафега барам.
- Кафеда нәрсә бар?
- (ашамлыклар атарга мөмкин)
- Саша нишли?
- Саша бәрәңге ашый.

4. Ситуатив күнегү.

а) Син нишлисең?

- Мин биим (утырам, сикерәм, ашыйм, эчәм, уйныйм, йөгерәм, жырлыйм, йоклыйм).

Югары балл (2,7-3) – бала сөйләмдә актив, үзлектән сорау бирә, яхшы аралаша.

Уртача балл (2-2.6) – сүз байлыгы бар, тәрбияче ярдәмендә аралаша.

Уртачадан түбән (1-2) – аңлый, русча җавап бирә.

Файдаланылган әдәбият:

- Борханова Р. А., Юсупов Ф. Ф.* Балалар бакчасында татар теле өйрәтү программасы. – Казан, 2004.
- Иванова Л. Ф.* Программа обучения английскому языку в дошкольном образовательном учреждении Республики Татарстан “First Steps in English”. – Казань, 2011.

Авторлар:

Алексеева Р. М.

Исаева Р. С.

Зарипова З. М.

Камалова А. И.

Кидрячева Р. Г.